

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

مشخصات کلی، برنامه آموزشی و سرفصل دروس

دوره دکتری

رشته فلسفه ذهن

گروه علوم حوزه ای - دانشگاهی

کمیته علوم عقلی

مصوب هفتصد و نود و ششمین جلسه شورای برنامه ریزی آموزش عالی

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مورخ ۱۳۹۰/۱۲/۴

بسم الله الرحمن الرحيم

برنامه آموزشی دوره دکتری رشته فلسفه ذهن

گروه: علوم حوزه ای - دانشگاهی
رشته: فلسفه ذهن
کمیتة تخصصی: علوم عقلی
گرایش: ذهن و فیزیک، ذهن و دین، ذهن و زیست شناسی، ذهن و شناخت
دوره: دکتری
کد رشته:

شورای برنامه ریزی آموزش عالی در هفتصد و نود و ششمین جلسه مورخ ۹۰/۱۲/۴ خود برنامه آموزشی دوره دکتری رشته فلسفه ذهن با چهار گرایش: ذهن و فیزیک، ذهن و دین، ذهن و زیست شناسی و ذهن و شناخت را در سه فصل (مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس) مصوب نمود.

ماده ۱) برنامه آموزشی دوره دکتری رشته فلسفه ذهن از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و موسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند، لازم الاجرا است.

الف: دانشگاهها و موسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اداره می شوند.

ب: موسساتی که با اجازه رسمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و بر اساس قوانین تاسیس می شوند و بنا بر این تابع مصوبات شورای گسترش آموزش عالی می باشند.

ج: موسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

ماده ۲) این برنامه از تاریخ ۹۰/۱۲/۴ برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می شوند لازم الاجرا است.

ماده ۳) مشخصات کلی، برنامه درسی و سرفصل دروس دوره دکتری رشته فلسفه ذهن در سه فصل مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس برای اجرا به معاونت آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ابلاغ می شود.

رای صادره هفتصد و نود و ششمین جلسه شورای برنامه ریزی آموزش عالی
مورخ ۹۰/۱۲/۴ درخصوص برنامه آموزشی دوره دکتری رشته فلسفه ذهن

(۱) برنامه آموزشی دوره دکتری رشته فلسفه ذهن
که از طرف گروه علوم حوزه ای - دانشگاهی پیشنهاد شده بود ، با اکثریت آراء به
تصویب رسید.
(۲) این برنامه از تاریخ تصویب به مدت پنج سال قابل اجرا است و پس از آن نیازمند
بازنگری است.

رای صادره هفتصد و نود و ششمین جلسه شورای برنامه ریزی آموزش عالی مورخ ۱۳۹۰/۱۲/۴ در

مورد برنامه آموزشی دوره دکتری رشته فلسفه ذهن با چهار گرایش: ذهن و فیزیک، ذهن و دین، ذهن و زیست

شناسی و ذهن و شناخت صحیح است و به مورد اجرا گذاشته شود.

حسین نادری منش
نایب رئیس شورا

سعید قدیمی
دبیر شورای برنامه ریزی آموزش عالی

مشخصات کلی دوره دکتری علوم شناختی - فلسفه ذهن

مقدمه:

علوم شناختی به مطالعه ذهن و مغز انسان می‌پردازد و بر این امر تمرکز می‌کند که چگونه ذهن، معرفت و دانش را بازنمایی می‌کند و به‌کار می‌زند و اینکه چگونه بازنمایی‌ها و پردازش‌های ذهنی در مغز محقق می‌شوند. علوم شناختی برخاسته از تلاقی چندین رشته است که از میان آنها روانشناسی شناختی، زبان‌شناسی، علوم کامپیوتر و هوش مصنوعی، و نیز علوم اعصاب و فلسفه و مردم‌شناسی نقشی اساسی را در این رشته بازی می‌کنند. در نتیجه، علوم شناختی با روش‌شناسی‌های گوناگونی سر و کار دارد. متخصصان علوم شناختی همگی دارای هدف مشترک مشخص کردن ساختار کارکردهای هوشمند در انسان هستند. همین هدف مشترک برای تحقیق، رشته‌های مختلف گوناگون را گرد هم می‌آورد و آنها را در قالب رشته واحد علوم شناختی معرفی می‌کند.

در غالب مراکز دانشگاهی‌ای که در آنها علوم شناختی تدریس می‌شود، ذهن دستگاه محاسباتی انتزاعی‌ای در نظر گرفته می‌شود که در مغز مصداق می‌یابد و تلاش متخصصان معطوف به این امر است که دریابند چگونه کارکردهای شناختی از محاسبات ذهنی برمی‌خیزد و نیز چگونه این محاسبات توسط بافت‌های مغزی اجرا می‌شوند. این امر بدان معناست که مراکز مذکور صرفاً رویکردی تجربه‌گرایانه و ماده‌گرایانه به رشته علوم شناختی دارند و خواسته یا ناخواسته به لحاظ تبیینی و وجود شناختی، ذهن را ویژگی‌ای مستقل از ویژگی‌های فیزیکی نمی‌دانند.

اما فلسفه ذهن که یکی از زیرشاخه‌های جدایی‌ناپذیر علوم شناختی است این امر را به چالش می‌گیرد. تقریباً این توافق بین اکثر فلاسفه ذهن وجود دارد که ویژگی‌های ذهنی، برخاسته از پردازش‌ها و ویژگی‌های مغزی‌اند. اختلاف از آنجا شروع می‌شود که برخی ویژگی‌های ذهنی را همان ویژگی‌های مغزی می‌دانند و یا به‌عبارت دیگر به‌لحاظ تبیینی و وجود شناختی ویژگی‌های ذهنی را قابل تقلیل به ویژگی‌های مغزی می‌دانند، در حالی که برخی دیگر با این دیدگاه مخالف‌اند. به نظر گروه دوم، ویژگی‌های ذهنی به‌لحاظ تبیینی و وجود شناختی غیر قابل تقلیل به ویژگی‌های مغزی‌اند. به‌عنوان مثال، هنگامی که در فلسفه ذهن از آگاهی پدیداری سخن می‌رود، همواره این سؤالات باقی است که: چرا آگاهی پدیداری وجود دارد و چگونه از قشر خاکستری مغز برمی‌خیزد و اصلاً چرا باید چنین حس ذهنی و فاعلی‌ای که فقط برای ادراک کننده آن قابل دسترس است از پردازش‌های فیزیکی و مغزی‌ای که برای هر شخص دیگری به‌جز فرد ادراک کننده دسترس‌پذیر است برخیزد؟

به‌علاوه، آموزه‌های دینی و معنوی هم بر وجود ماهیاتی غیر فیزیکی تصریح می‌کنند و این امر لازم می‌آورد تا افرادی که در حوزه علوم شناختی تحصیل می‌کنند به مطالعات تجربی و ماده‌گرایانه بسنده نکنند و با تقویت دانش خود در حوزه فلسفه ذهن، به معرفت نظری و بنیادی لازم برای کارهای تجربی خود در حوزه شناخت انسان مجهز باشند.

فصل اول:

کلیات

۱) تبیین و ضرورت:

از آنجا که هم‌اکنون در کشور ما دانشجویان علوم شناختی در مقطع دکتری بیشتر بر علوم مغز و اعصاب و تجربی تمرکز می‌کنند، تاسیس رشته دکتری علوم شناختی با گرایش فلسفه ذهن برای تقویت بنیادهای نظری این رشته ضروری می‌نماید تا از یک طرف با مبانی بنیادی علوم شناختی به عنوان یک کل آشنا شوند و از طرفی قادر باشند آرای خود را در سطوح بین‌المللی با استحکام نظری بیشتری در قالب‌های مختلف ارائه کنند.

۲) تعریف رشته :

فلسفه ذهن که یکی از زیرشاخه‌های جدایی‌ناپذیر علوم شناختی است. به مطالعه ذهن و مغز انسان می‌پردازد و بر این امر تمرکز می‌کند که چگونه ذهن، معرفت و دانش را بازنمایی می‌کند و به‌کار می‌زند و اینکه چگونه بازنمایی‌ها و پردازش‌های ذهنی در مغز محقق می‌شوند.

۳- اهداف:

اهداف این دوره را می‌توان به صورت زیر خلاصه کرد:

- ۱-۳ - تربیت استاد متخصص برای تدریس در رشته فلسفه ذهن در دپارتمان‌های مختلف دانشگاهی با هدف تحکیم مبانی نظری علوم مختلف تا آنجا که به نقش ذهن غیر مادی در نظریه‌ها مربوط می‌شود، از دپارتمان‌های فلسفه و الهیات گرفته تا فیزیک و عصب‌شناسی؛
- ۲-۳ - تربیت محقق با مبانی فلسفی و نظری قوی برای همکاری‌های تحقیقاتی با محققان علوم تجربی در حوزه‌هایی که به نحوی از انحا در آنها نقش ذهن مغفول مانده است؛
- ۳-۳ - تربیت متخصصانی که علاوه بر برخورداری از دانش روز در علوم شناختی قادر باشند به لحاظ نظری از نقش ذهن غیر مادی در پردازش‌های مغزی دفاع کنند.

۴) طول دوره و شکل آن:

- ۱-۴ - طول دوره دکتری علوم شناختی با گرایش فلسفه ذهن مطابق با آیین‌نامه مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی کشور است و دروس به‌صورت واحدی، در دو بخش آموزش و رساله‌نویسی ارائه می‌شوند.
- ۲-۴ - هر سال تحصیلی شامل دو نیمسال است و در هر نیمسال ۱۶ هفته کامل آموزشی وجود دارد و برای هر واحد درس نظری در هر نیمسال ۱۶ ساعت آموزش کلاسی در نظر گرفته شده است.

۵) شرایط گزینش

۵-۱- داشتن شرایط عمومی ورود به دانشگاه

۵-۲- داشتن مدرک کارشناسی ارشد در رشته و از واحد آموزشی مورد تأیید مراجع قانونی (دانشگاهها در چارچوب مقررات می‌توانند نوع رشته کارشناسی ارشد را تعیین کنند)

۵-۳- قبولی در آزمون کتبی و مصاحبه

هر گونه ورود به دوره خارج از روش معمول در آزمون کتبی و مصاحبه باید در چارچوب مقررات جاری مصوب مراجع مربوط باشد.

۶) محتوای آموزشی و پژوهشی

۱- ۶- محتوای آموزشی و پژوهشی دوره عبارت است از:

دروس اصلی	۱۴ واحد
دروس اختیاری	۶ واحد
پایان نامه	۱۸ واحد
جمع:	۳۸ واحد

۲- ۶- دانشجویان پس از گذراندن دروس اصلی و اختیاری دوره آموزشی مطابق مقررات وارد مرحله پژوهش و رساله‌نویسی می‌شوند

۳- ۶- ارائه دروس اختیاری به پیشنهاد گروه و انتخاب دانشجویان خواهد بود.

تبصره ۱. دانشجویان پذیرفته‌شده در دوره دکتری تخصصی علوم شناختی با گرایش فلسفه ذهن بر حسب رشته خود در کارشناسی ارشد و نیز نمرات دروس در آزمون ورودی موظف به اخذ و گذراندن دروس جبرانی (مطابق مصوبات شورای تخصصی گروه، در چارچوب جدول شماره ۱) در نیمسال اول تحصیلی (یا با تصویب گروه، هم‌زمان با اخذ واحدهای اصلی و اختیاری) هستند.

تبصره ۲. شورای تخصصی گروه می‌تواند در چارچوب آیین‌نامه‌ها و مقررات جاری، واحدهای اختیاری را به صورت مطالعات مستقل و سمینار و به‌منظور آماده‌سازی دانشجو برای نوشتن رساله، با هدایت یک یا چند استاد عرضه کند.

تبصره ۳. دانشگاهها و مراکز آموزش عالی در چارچوب مقررات می‌توانند تعداد واحدهای دروس اصلی و اختیاری را تغییر دهند.

فصل دوم:

برنامه درسی

جدول (۱) دروس جبرانی*

پیش‌نیاز	ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	عملی	نظری	جمع			
---	---	۳۲	۳۲	۲	معرفت شناسی تطبیقی	۰۱
---	---	۳۲	۳۲	۲	هستی‌شناسی (گزیده‌ای از شواهد الربوبیه) (۱)	۰۲
۰۲	---	۳۲	۳۲	۲	هستی‌شناسی (گزیده‌ای از شواهد الربوبیه) (۲)	۰۳
۰۳	---	۳۲	۳۲	۲	هستی‌شناسی (گزیده‌ای از شواهد الربوبیه) (۳)	۰۴
---	---	۳۲	۳۲	۲	نفس در فلسفه غرب (۱) (از آغاز تا دکارت و دکارتیان)	۰۵
۰۵	---	۳۲	۳۲	۲	نفس در فلسفه غرب (۲) (دوران جدید و معاصر)	۰۶
---	---	۳۲	۳۲	۲	فلسفه علم	۰۷
---	---	۳۲	۳۲	۲	زبان تخصصی فلسفه ذهن (۱)	۰۸
۰۸	---	۳۲	۳۲	۲	زبان تخصصی فلسفه ذهن (۲)	۰۹
---	---	۳۲	۳۲	۲	منطق جدید	۰۱۰
---	---	۳۲	۳۲	۲	شیمی و فیزیک جدید	۰۱۱
---	---	۳۲	۳۲	۲	زیست‌شناسی	۰۱۲
---	---	۳۲	۳۲	۲	فلسفه ذهن مقدماتی (ارائه ۳ واحد)	۰۱۳
---	---	۳۲	۳۲	۲	فلسفه هوش مصنوعی	۰۱۴
---	---	۴۴۸	۴۴۸	۲۸	جمع	

* تعداد و نوع واحدهایی که هر دانشجو باید از میان واحدهای جدول بالا بگذراند از سوی گروه آموزشی، بر حسب رشته کارشناسی ارشد دانشجوی پذیرفته شده و نمره او در آزمون ورودی دوره دکتری و در چارچوب مقررات جاری تعیین می‌شود.

جدول (۲) دروس اصلی *

پیشنیاز	ساعت		تعداد واحد	نام درس	کد درس
	عملی	نظری			
---	---	۳۲	۲	نفس در فلسفه اسلامی و آیات و روایات (۱)	۰۱۵
۰۱۵	---	۳۲	۲	نفس در فلسفه اسلامی و آیات و روایات (۲)	۰۱۶
---	---	۳۲	۲	فلسفه ذهن (۱)	۰۱۷
۰۱۷	---	۳۲	۲	فلسفه ذهن (۲)	۰۱۸
---	---	۳۲	۲	مبانی علوم شناختی	۰۱۹
		۳۲	۲	مقدمه ای بر علوم اعصاب	۰۲۰
		۳۲	۲	سمینار	۰۲۱
			۱۸	رساله	۰۲۲
---	---	۵۱۲	۳۲	جمع	

* دروس جدول شماره ۲ فقط در صورتی ارائه خواهد شد که دانشجویان دروس جبرانی مندرج در جدول شماره ۱ را گذرانده باشند.

دروس: اختیاری، در چهار مجموعه، هر مجموعه ۴ واحد از واحدهای ارائه شده.

جدول (۳) الف - دروس اختیاری*
(مجموعه اول (ذهن و زیست‌شناسی))

پیشنیاز	ساعت		تعداد واحد	نام درس	کد درس
	عملی	نظری			
دروس پیشنیاز و اصلی	---	۳۲	۲	فلسفه زیست‌شناسی	۰۲۳
دروس پیشنیاز و اصلی	---	۳۲	۲	فلسفه عصب‌شناسی	۰۲۴
دروس پیشنیاز و اصلی	---	۳۲	۲	تکامل و شناخت	۰۲۵
دروس پیشنیاز و اصلی	---	۳۲	۲	همبسته‌های عصبی آگاهی	۰۲۶
	---	۱۲۸	۸	جمع	

* دانشجویان از میان دروس اختیاری فقط ۶ واحد را خواهند گذراند.

عنوان درس : معرفت‌شناسی تطبیقی

نوع درس : پیشنهاد (نظری)

تعداد واحد : ۲ واحد

کد درس : ۰۱

پیشنیاز : ———

هدف: آشنایی با نظریه‌های مختلف در باب چیستی و عناصر معرفت و تجزیه و تحلیل آنها با رویکرد تطبیقی

سرفصل‌ها:

تعریف معرفت

۲- تحلیل عناصر معرفت

۳- تاریخچه مختصری از معرفت‌شناسی عصر جدید

۴- نظریه‌های توجیه (مبناگروی، کل‌نگری، انسجام‌گروی و ...)

۵- نقد و بررسی نسبی‌گرایی در معرفت

۶- روش معرفت دینی

۷- مبانی رویکردها در فهم دین (اگزیستانسیالیسم، پدیدارشناسی، علم‌گرایی، فهم تاریخی و عصری و ...)

۸- ارتباط معرفت دینی با معارف غیر دینی

۹- فهم‌های ثابت و متغیر و روش‌مند در دین

۱۰- تحلیل قرانت‌پذیری دین

۱۱- پیش‌فرض‌ها در فرض دین

۱۲- مبانی منطق فهم دین

منابع:

۱. مک کواری، تفکر دینی در قرن بیستم، ترجمه سالکی

۲. فعالی، معرفت‌شناسی دینی و معاصر

جدول (۳) ب - دروس اختیاری*
(مجموعه دوم (ذهن و فیزیک))

پیشنیاز	ساعت		تعداد واحد	نام درس	کد درس
	عملی	نظری			
دروس پیشنیاز و اصلی	---	۳۲	۲	فلسفه و تاریخ فیزیک (با تأکید بر مکانیک کوانتومی)	۰۲۷
دروس پیشنیاز و اصلی	---	۳۲	۲	ذهن از منظر نظریه‌های پیچیدگی و آشوب	۰۲۸
دروس پیشنیاز و اصلی	---	۳۲	۲	رویکردهای کوانتومی به ذهن	۰۲۹
دروس پیشنیاز و اصلی	---	۳۲	۲	ذهن از منظر نظریه‌های اطلاعاتی	۰۳۰
	---	۱۲۸	۸	جمع	

*دانشجویان از میان دروس اختیاری فقط ۶ واحد را خواهند گذراند.

جدول (۳) ج - دروس اختیاری*
(مجموعه سوم (ذهن و دین))

پیشنیاز	ساعت		تعداد واحد	نام درس	کد درس
	عملی	نظری			
دروس پیشنیاز و اصلی	---	۳۲	۲	فلسفه دین	۰۳۱
دروس پیشنیاز و اصلی	---	۳۲	۲	دین از منظر علوم شناختی	۰۳۲
	---	۶۴	۴	جمع	

جدول (۳) د - دروس اختیاری*
(مجموعه چهارم (ذهن و شناخت))

پیشنیاز	ساعت		تعداد واحد	نام درس	کد درس
	عملی	نظری			
دروس پیشنیاز و اصلی	---	۳۴	۲	ذهن و زبان	۰۳۳
دروس پیشنیاز و اصلی	---	۳۴	۲	علوم اعصاب شناختی	۰۳۴
دروس پیشنیاز و اصلی	---	۳۴	۲	مدل‌های محاسباتی شناخت	۰۳۵
دروس پیشنیاز و اصلی	---	۳۴	۲	رویکردهای شناختی به آگاهی	۰۳۶
	---	۱۳۶	۸	جمع	

* تذکرات:

أ - دروس اختیاری در صورتی ارائه خواهد شد که دروس جبرانی مندرج در جدول شماره ۱ و دروس الزامی جدول شماره ۲ گذرانده شده باشد.

ب - دانشجویان می‌توانند دروس هر یک از مجموعه‌های جداول شماره ۳ را در چارچوب یکی از گرایش‌های عرضه شده از سوی گروه اخذ کنند. گروه آموزشی می‌تواند ترکیبی از دروس این جداول را، بدون گرایش خاص، عرضه کند.

پ - گروه آموزشی می‌تواند هر یک از چهار جدول دروس انتخابی یا تلفیق مناسبی از آنها را با توجه به امکانات خود و موضوع پژوهش دانشجویان برای رساله دکتری ارائه کند.

ت - شورای تخصصی گروه می‌تواند در چارچوب آیین‌نامه‌ها و مقررات جاری، یک یا چند درس از دروس انتخابی را به منظور آماده‌سازی دانشجو برای نوشتن رساله به صورت مطالعات مستقل و سمینار، با هدایت یک یا چند استاد عرضه کند.

* دانشجویان از میان دروس اختیاری فقط ۶ واحد را خواهند گذراند.

فصل سوم:

سرفصل ها

۳. استاد مطهری، شناخت

۴. علامه جعفری، شناخت از دیدگاه علم و فلسفه

۵. جوادی آملی، شناخت‌شناسی در قرآن

۶. لاریجانی، معرفت دینی

۷. سروش، قبض و بسط تئوریک شریعت

۸. جوادی آملی، شریعت در آینه معرفت

۹. سل، تاریخ فلسفه دین، ترجمه آیت‌اللهی

۱۰. نصری، راز متن

۱۱. راسل، علم ما به عالم خارج، ترجمه بزرگمهر

۱۲. راسل، مسائل فلسفه، ترجمه بزرگمهر

۱۳. گرلینگ، معرفت‌شناسی، ترجمه مازیار

۱۴. راسل، تحلیل ذهن، ترجمه بزرگمهر

۱۵. پل ادواردز، علم‌شناسی فلسفی، ترجمه سروش

۱۶. هاملین، تاریخ معرفت‌شناسی، ترجمه شاپور اعتماد

۱۷. چیزم، نظریه معرفت، ترجمه دهباشی

۱۸. Yandell K., The Epistemology of Religious Experience

۱۹. Hick, J., An Interpretation of Religion

۲۰. Plantinga, A., Warrant, The Current Debate

۲۱. Plantinga, A., The Warranted Christian Belief
۲۲. Walterstorff and Plantinga (ed). Faith and Rattinality
۲۳. Chisholm R.M., Theory of Knowledge
۲۴. Dancy J., Introduction to Contemporary Epistemology
۲۵. Lehrer K., Theory of Knowledge
۲۶. Quine W.V.O., From a Logical Point of View
۲۷. Sosa E., Knowledge and Justification
۲۸. Russel B., Mysticism and Logic and other Essays
۲۹. Pollock J., Contemporary Theories of Knowledge
۳۰. Macquarrie J., An Existentialist Theology

عنوان درس: هستی‌شناسی (۱)

نوع درس: پیشنهاد (نظری)

تعداد واحد: ۲ واحد

کد درس: ۰۲

پیشنیاز: _____

هدف: آشنایی و تحلیل هستی‌شناسی اسلامی و جایگاه آن در سیستم توحیدی

سرفصل‌ها:

۱. متدلوژی حکمت‌آموزی صدرائی - رابطه وجود با ماهیت در فلسفه اصالة الوجود،

۲. اصالة الوجود یا ماهیت - قضاوت میان دوان و ملاصدرا در بحث فوق،

۳. اصالت و اعتبار در مفاهیم فلسفی - علیت و معلولیت براساس اصالة الوجود،

۴. بحث جعل و تأثیر در سیستم حکمت متعالیه - وجود ذهنی و معمای آن و نظر ملاصدرا،

۵. اشتراک معنوی وجود کلی طبیعی و اعتبارات ماهیت - تشکیک در حقیقت وجود،

۶. وحدت و کثرت تقابلی در ماهیات - انواع و اقسام وحدت،

۷. وحدت وجود عرفان محی‌الدین - وحدت وجود در فلسفه ملاصدرا،

۸. وحدت در کثرت و کثرت در وحدت - نظریه ملاصدرا در بسیط الاشياء کل الاشياء

۹. اتحاد عاقل و معقول - مباحث علم و تقسیمات آن و مراتب و انواع علم حضوری

۱۰. اثبات روح مجرد - برهان صدیقین در فلسفه ملاصدرا و مقایسه آن با سایر حکماء،

۱۱. علم ذاتی واجب تعالی (علم اجمالی در عین کشف تفصیلی)

۱۲. اثبات و تبیین ویژه در ارتباط با معاد جسمانی

۱۳. نوع متوسط انسان

۱۴. تبیین قاعده الواحد به نحو عرفانی

منابع:

الشواهد الربوبیه، نوشته صدر المتألهین

شرح منظومه، نوشته حاجی سبزواری

مشاعر، نوشته صدر المتألهین

حکمت عرشیه، نوشته صدر المتألهین

شرح هدایه اثیریّه، نوشته صدر المتألهین

عنوان درس : هستی شناسی (۲)

نوع درس: پیشنیاز (نظری)

تعداد واحد: ۲ واحد

کد درس: ۰۳

پیشنیاز: هستی شناسی (۱)

هدف: آشنایی و تحلیل هستی شناسی اسلامی و جایگاه آن در سیستم توحیدی

سرفصل ها:

۱. معرفت شناسی

۱-۱. عقل و باور دینی

۱-۲. معرفت دینی و زبان آن

۱-۳. تجربیات درونی و شهودی

۱-۴. نظریه جاودان خود و دیدگاه حکمت متعالیه

۱-۵. روش وصول به حقیقت

۱-۶. ارزش حقیقت

۲. مابعدالطبیعه

منابع:

الاسفار الاربعة العقلية، صدر المتألهين

الشواهد الربوبية، صدر المتألهين

تعلیقات بر شفا، صدر المتألهین

حکمت الاشراف، صدر المتألهین

الحکمة العرشية، صدر المتألهین

المبدأ والمعاد، صدر المتألهین

کتاب المشاعر، صدر المتألهین

شرح الهدایة اثیریة، صدر المتألهین

عنوان درس: هستی‌شناسی (۳)

نوع درس: پیشنیاز (نظری)

تعداد واحد: ۲ واحد

کد درس: ۰۴

پیشنیاز: هستی‌شناسی (۲)

هدف: آشنایی و تحلیل هستی‌شناسی اسلامی و جایگاه آن در سیستم توحیدی

سرفصل‌ها:

۱. الهیات بالمعنی الاخص

۱-۱. اثبات واجب تعالی

۱-۲. توحید واجب تعالی

۱-۳. صفات واجب تعالی

۱-۴. علم عنایی و قضا و قدر

۱-۵. اراده و کلام

۱-۶. نظام احسن

۱-۷. خیر و شر

۱-۸. کیفیت صدور نظام خلقت

۱-۹. کیفیت حصول کثرت در عالم عقلی

۱-۱۰. عالم مثال

۲. اخلاق و عرفان

۲-۱. مبادی علم الهی

۲-۲. بیان اسماء و صفات

۲-۳. مظاهر اسماء

۲-۴. انسان کامل و مظهریت اسم جامع

۲-۵. روشهای رسیدن به این کمال

۱-۶. بحث از مقامات و حالات اهل سلوک

۲-۷. خوارق عادات و اسرار آیات

منابع:

الاسفار الاربعة العقلية، صدر المتألهين

۲. الشواهد الربوبية، صدر المتألهين

۳. تعليقات بر شفاء، صدر المتألهين

۴. حکمت اشراق، صدر المتألهين

۵. الحکمة العرشية، صدر المتألهين

۶. المبدأ والمعاد، صدر المتألهين

۷. کتاب المشاعر، صدر المتألهين

عنوان درس: نفس در فلسفه غرب (۱) (از آغاز تا دکارت و دکارتیان)

نوع درس: پیشنیاز (نظری)

تعداد واحد: ۲ واحد

کد درس: ۰۵

پیشنیاز: -----

هدف:

سرفصل‌ها:

مباحث نفس در آثار

افلاطون

ارسطو

فلوطين

آگوستین

توماس آکویناس

توماس هابز

منابع:

Aquinas, T. *An Aquinas Reader: Selections from the Writings of Thomas Aquinas*.

Mary T. Clark (ed.) Fordham University Press (۲۰۰۰).

Aquinas, Thomas (۲۰۰۲). *Aquinas's Shorter Summa*. Manchester, NH: Sophia Institute Press.

Aristotel *De Anima*. Tr. Hugh Lawson-Tancred, Penguin Classics (۱۹۸۷)

Hobbes, T. (۱۶۴۰) *The Elements of Law*. In J.C.A. Gaskin (ed.) *The Elements of Law, Natural and Politic*, Oxford: Oxford University Press (۱۹۹۰).

Hobbes, T. (۱۶۵۱) *Leviathan*. In E. Curley (ed.), *Leviathan, with selected variants from the Latin edition of ۱۶۶۸*, Indianapolis: Hackett (۱۹۹۴).

Hobbes, T. (۱۶۵۵) *De Corpore*. Chapters ۱-۶, in A.P. Martinich (trans.), *Part I of De Corpore*, New York: Abaris Books (۱۹۸۱).

Plato, *Phaedo*. E.A. Duke, W.F. Hicken, W.S.M. Nicoll, D.B. Robinson, J.C.G. Strachan (eds.) Clarendon Press (۱۹۹۵).

Plotinus, *The Enneads*. Tr. Stephen MacKenna, with Introduction and Notes by John Dillon, Penguin Books (۱۹۹۱).

Teske, R. (۲۰۰۱) "Augustine's theory of soul." In *The Cambridge Companion to Augustine*. Eleonore Stump and Norman Kretzmann (eds.) Cambridge University Press.

عنوان درس: نفس در فلسفه غرب (۲) (دوران جدید و معاصر)

نوع درس: پیشنیاز (نظری)

تعداد واحد: ۲ واحد

کد درس: ۰۶

پیشنیاز: ۰۵ (نفس در فلسفه غرب (۱)) (از آغاز تا دکارت و دکارتیان))

هدف:

سرفصل‌ها:

مباحث نفس مانند

مبانی:

دوگانه‌انگاری: دکارت (Descartes)، هاکسلی (Huxley)، اسمولیان (Smullyan)

موازی‌گرایی: اسپینوزا (Spinoza)، لایب‌نیتز (Leibniz)، مالبرانش (Malebranche)

رفتارگرایی: رایل (Ryle)، کارنپ (Carnap)، پاتنم (Putnam)

نظریه این‌همانی: پلیس (Place)، اسمارت (Smart)، فیگل (Feigl)

کارگردگرایی: پاتنم (Putnam)، آرمسترانگ (Armstrong)، لویس (Lewis)، بلاک (Block)، روملین

(Ruemelin)

دیدگاه‌های دیگر در مورد ارتباط ذهن-بدن: برود (Broad)، دیویدسون (Davidson)، فودور (Fodor)

کیم (Kim)، هورگان (Horgan)، جکسون (Jackson)

علیت ذهنی: کیم، یابلو (Yablo)

آگاهی:

بلاک، نیگل (Nagel)، دنت (Dennett)، چالمرز (Chalmers)

شکاف تبیینی: لواین (Levine)، چرچلند (Churchland)، بلاک و استلیکر (Stalnaker)، مک‌گین

(McGinn)

ماهیت وجه التفاتی:

برنتانو (Brentano)، چیزهولم (Chisholm)، درسکی (Dretske)، میلیکان (Millikan)، برندم

(Brandom)، هورگان و تینسون (Horgan & Tienson)

منابع:

Chalmers, D. (ed.) (۲۰۰۲) *Philosophy of Mind, Classical and Contemporary Readings*.

Oxford: Oxford University Press.

Heinämaa, S., Lähteenmäki, V. and Remes, P. (eds.) (۲۰۰۷) *Consciousness, from Perception to Reflection in the History of Philosophy*. Springer.

O'Connor, T. and Robb, D. (۲۰۰۷) *Philosophy of Mind: Contemporary Readings*. Routledge.

عنوان درس: فلسفه علم
 نوع درس: پیشنهاد (نظری)
 تعداد واحد: ۲ واحد
 کد درس: ۰۷
 پیشنهاد: ----
 هدف:

سرفصل‌ها:

- (۱) علم و فلسفه
- (۲) مسئله استقراء
- اثبات‌پذیری
 معناداری و بی‌معنایی (پوزیتویسم)
- (۳) ابطال‌پذیری
- (۴) احتمال‌گرایی
- (۵) تبیین تاریخی در رشد علوم
- (۶) تئوریه‌ها و قانونها
- نقش قوانین در تبیین علمی
- (۷) روش علم
- (۸) مبادی متافیزیک علم

سادگی در تئوریه‌ها
 منابع:

- ۱) مبادی مابعد الطبیعی علوم نوین، ادوین آرتورپرت، ترجمه سروش، شرکت انتشارات علمی فرهنگی.
- ۲) درآمدی تاریخی به فلسفه علم، جان لازلی، ترجمه علی پایا، مرکز نشر دانشگاهی.
- ۳) فلسفه علم، نیکلاس کاپالدی، ترجمه علی حقی، سروش
- ۴) مقدمه ای بر فلسفه علم، رودلف کارناب، ترجمه یوسف عقیفی، نیلوفر.
- ۵) چیستی علم، الن ف، چالمرز، ترجمه سعید زیبا کلام، شرکت انتشارات علمی و فرهنگی.
- ۶) پیدایش فلسفه علمی، هانس رایشنباخ، ترجمه موسی اکرمی، شرکت انتشارات علمی و فرهنگی.
- ۷) منطق اکتشافات علمی، کارل ریموند پوپر، ترجمه سید حسین کمالی، شرکت انتشارات علمی و فرهنگی.
- ۸) فلسفه علوم طبیعی، کارل همپل، ترجمه حسین معصومی همدانی، مرکز نشر دانشگاهی.
- ۹) علم شناسی فلسفی، مؤلفان متعدد، ترجمه سروش.
- ۱۰) فلسفه علمی، فلسین شاله، ترجمه یحیی مهدوی

عنوان درس: زبان تخصصی فلسفه ذهن (۱)

نوع درس: پیشنیاز (نظری)

تعداد واحد: ۲ واحد

کد درس: ۰۸

پیشنیاز: -----

هدف:

سرفصل‌ها:

متون و آثار فیلسوفانی مانند

افلاطون

ارسطو

فلوین

آگوستین

توماس آکویناس

توماس هابز

منابع:

Aquinas, T. *An Aquinas Reader: Selections from the Writings of Thomas Aquinas*.

Mary T. Clark (ed.) Fordham University Press (۲۰۰۰).

Aquinas, Thomas (۲۰۰۲). *Aquinas's Shorter Summa*. Manchester, NH: Sophia Institute Press.

Aristotel *De Anima*. Tr. Hugh Lawson-Tancred, Penguin Classics (۱۹۸۷)

Hobbes, T.(۱۶۴۰) *The Elements of Law*. In J.C.A. Gaskin (ed.) *The Elements of Law, Natural and Politic*, Oxford: Oxford University Press(۱۹۹۰).

Hobbes, T.(۱۶۵۱) *Leviathan*. In E. Curley (ed.), *Leviathan, with selected variants from the Latin edition of ۱۶۶۸*, Indianapolis: Hackett(۱۹۹۴).

Hobbes, T. (۱۶۵۵) *De Corpore*. Chapters ۱-۶, in A.P. Martinich (trans.), *Part I of De Corpore*, New York: Abaris Books (۱۹۸۱).

Plato, *Phaedo*. E.A. Duke, W.F. Hicken, W.S.M. Nicoll, D.B. Robinson, J.C.G. Strachan (eds.) Clarendon Press (۱۹۹۵).

Plotinus, *The Enneads*. Tr. Stephen MacKenna, with Introduction and Notes by John Dillon, Penguin Books (۱۹۹۱).

Teske, R. (۲۰۰۱) "Augustine's theory of soul." In *The Cambridge Companion to Augustine*. Eleonore Stump and Norman Kretzmann (eds.) Cambridge University Press.

عنوان درس: زبان تخصصی فلسفه ذهن (۲)

نوع درس: پیشنیاز (نظری)

تعداد واحد: ۲ واحد

کد درس: ۰۸

پیشنیاز: ۰۷

هدف:

سرفصل‌ها:

متون و آثار مربوط به

دوگانه‌نگاری: دکارت (Descartes)، هاکسلی (Huxley)، اسمولیان (Smullyan)

موازی‌گرایی: اسپینوزا (Spinoza)، لایب‌نیتز (Leibniz)، مالبرانش (Malebranche)

رفتارگرایی: رایل (Ryle)، کارنپ (Carnap)، پاتنم (Putnam)

نظریه این‌همانی: پلیس (Place)، اسمارت (Smart)، فیگل (Feigl)

کارگردگرایی: پاتنم (Putnam)، آرمسترانگ (Armstrong)، لوئیس (Lewis)، بلاک (Block)، روملین

(Ruemelin)

دیدگاه‌های دیگر در مورد ارتباط ذهن-بدن: برود (Broad)، دیویدسون (Davidson)، فودور (Fodor)

کیم (Kim)، هورگان (Horgan)، جکسون (Jackson)

علیت ذهنی: کیم، یابلو (Yablo)

آگاهی:

بلاک، نیگل (Nagel)، دنت (Dennett)، چالمرز (Chalmers)

شکاف تبیینی: لواین (Levine)، چرچلند (Churchland)، بلاک و استلنیکر (Stalnaker)، مک‌گین

(McGinn)

ماهیت وجه التفاتی:

برنتانو (Brentano)، چیزهولم (Chisholm)، درسکی (Dretske)، میلیکان (Millikan)، برندم

(Brandom)، هورگان و تینسون (Horgan & Tienson)

منابع:

Chalmers, D. (ed.) (۲۰۰۲) *Philosophy of Mind, Classical and Contemporary Readings*.

Oxford: Oxford University Press.

Heinämaa, S., Lähteenmäki, V. and Remes, P. (eds.) (۲۰۰۷) *Consciousness from Perception to Reflection in the History of Philosophy*. Springer.

O'Connor, T. and Robb, D. (۲۰۰۲) *Philosophy of Mind: Contemporary Readings*. Routledge.

عنوان درس: منطق جدید

نوع درس: پیشنیاز (نظری)

تعداد واحد: ۲ واحد

کد درس: ۰۱۰

پیشنیاز: —

هدف:

سرفصل‌ها:

(۱) منطق و زبان

(۲) منطق عبارات (حساب گزاره‌ها)

- گزاره‌های بسیط و مرکب

- جدول ارزش (*Truth Tabic*)

- مفهوم و ماهیت استلزام مادی (*Material Implication*)

- پارادکس‌های استلزام

- مفهوم و ماهیت‌های منطقی (*Logicator, inchusivcor*)

- توتولوژی، تناقض و اهم‌ارزشی منطقی

- برهان صوری (متد استنتاج طبیعی) (*Natural deduction*)

- قواعد استنتاج

- قواعد جایگذاری (*Replacment*)

- قاعده برهان شرطی (*Rcp*)

- قاعده برهان غیرمستقیم (*Rcp*) و «برهان خلف»

- اثبات عدم اعتبار (*Proving invalidity*)

۳) شیوه قیاسی در تأسیس حساب گزاره‌ها

۴) حساب محمولات

- قضیه شخصیه و محصوره

- برهان صوری (متد استنتاج طبیعی)

- قواعد اسقاط و الحاق سور (*Egeiugui*)

- برهان شرطی در منطق محمولات

- قواعد نقص صور (*On*)

- اثبات عدم اعتبار استدلالها

- منطق نسب (*Legic of Relations*)

۵) شیوه قیاسی (*Axiomatic*) در تأسیس حساب محمولات

۶) آشنایی با زبان منطق محمولها

۷) قاعده‌های استنتاج و نظام صوری منطق محمولها

۸) معناشناسی زبان منطق محمولها

سازگاری و تمامیت منطق محمولها

منابع:

Symdcllic loge (Irving. Copi)

Beginning loge (hcmmon. e.g)

Elementary loge (b.mates)

Methods of loge (w.quinc)

دکتر غلامحسین مصاحب

(۵) مدخل منطق صورت

دکتر ضیاء موحد

(۶) درآمدی به منطق جدید

عنوان درس : فلسفه هوش مصنوعی

نوع درس: پیشنیاز (نظری)

تعداد واحد: ۲ واحد

کد درس: ۰۱۴

پیشنیاز: -----

هدف:

سرفصل‌ها:

۱. تاریخچه و مسائل

۲. آیا ماشین‌ها می‌توانند هوش عمومی را نمایش دهند

۲.۱ هوش

۲.۱.۱ آزمون تورینگ

۲.۱.۲ هوش انسانی در برابر هوش عمومی

۲.۲ براهین له توانایی ماشین‌ها برای نمایش هوش عمومی

۲.۲.۱ امکان شبیه‌سازی مغز

۲.۲.۲ پردازش نحوی (Symbolic) در تفکر انسانی

۲.۲.۳ براهین علیه پردازش نحوی در تفکر انسانی

۲.۲.۳.۱ لوکاس (Lucas)، پن‌روز (Penrose)، و گودل (Gödel)

۲.۲.۳.۲ دریفوس (Dreyfus): تفوق مهارت‌های ناآگاهانه

۳. آیا ماشین‌ها می‌توانند ذهن، آگاهی، و حالت‌های ذهنی داشته باشند؟

۳.۱ مقدمه‌ای در باب آگاهی، ذهن، حالت‌های ذهنی، و معنا

۳.۲ براهین علیه توانایی کامپیوترها برای داشتن ذهن و حالت‌های ذهنی

۳.۲.۱ آزمایش فکری اتاق چینی سرل (Searle)

۳.۲.۲ پاسخ‌ها به آزمایش فکری اتاق چینی

۴. آیا تفکر نوعی محاسبه است؟

۵. دیگر مباحث مرتبط

۵.۱ آیا ماشین‌ها می‌توانند احساسات و عواطف (Emotions) داشته باشند؟

۵.۲ آیا ماشین‌های می‌توانند خودآگاهی داشته باشند؟

۵.۳ آیا ماشین‌ها می‌توانند ابتکار داشته باشند؟

۵.۴ آیا ماشین‌ها می‌توانند دوستی و دشمنی کنند؟

۵.۵ آیا ماشین‌ها می‌توانند روح داشته باشند؟

منابع:

Blackmore, S. (۲۰۰۵) *Consciousness: A Very Short Introduction*, Oxford University Press.

Brooks, R. (۱۹۹۰) "Elephants Don't Play Chess". *Robotics and Autonomous Systems* ۶: ۳-۱۵.

Cole, D. (Fall ۲۰۰۴) "The Chinese Room Argument". In Zalta, Edward N., *The Stanford Encyclopedia of Philosophy*, <http://plato.stanford.edu/archives/fall۲۰۰۴/entries/chinese-room/>.

Crevier, D. (۱۹۹۳) *AI: The Tumultuous Search for Artificial Intelligence*. New York, NY: BasicBooks.

Dennett, D. (۱۹۹۱) *Consciousness Explained*. The Penguin Press.

Dreyfus, H. (۱۹۷۲) *What Computers Can't Do*. New York: MIT Press.

Dreyfus, H. and Dreyfus, S. (۱۹۸۶) *Mind over Machine: The Power of Human Intuition and Expertise in the Era of the Computer*. Oxford, UK: Blackwell.

Fearn, N. (۲۰۰۷) *The Latest Answers to the Oldest Questions: A Philosophical Adventure with the World's Greatest Thinkers*. New York: Grove Press

Gladwell, M. (۲۰۰۵) *Blink: The Power of Thinking Without Thinking*. Boston: Little, Brown.

Harnad, S. (۲۰۰۱) "What's Wrong and Right About Searle's Chinese Room Argument?" In Bishop, M.; Preston, J. *Essays on Searle's Chinese Room Argument*. Oxford University Press.

Hobbes, T. (۱۶۵۱), *Leviathan*.

- Hofstadter, D. (۱۹۷۹) *Gödel, Escher, Bach: an Eternal Golden Braid*.
- Horst, S. (Fall ۲۰۰۵) "The Computational Theory of Mind". In Zalta, Edward N. *The Stanford Encyclopedia of Philosophy*, <http://plato.stanford.edu/archives/fall۲۰۰۵/entries/computational-mind/>.
- Kurzweil, R. (۲۰۰۵) *The Singularity is Near*. New York: Viking Press.
- Lucas, J. (۱۹۶۱) "Minds, Machines and Gödel". In Anderson, A.R., *Minds and Machines*. <http://users.ox.ac.uk/~jrlucas/Godel/mmg.html>.
- McCarthy, J.; Minsky, M.; Rochester, N.; and Shannon, Claude (۱۹۵۵) *A Proposal for the Dartmouth Summer Research Project on Artificial Intelligence*.
- Moravec, H. (۱۹۸۸) *Mind Children*. Harvard University Press.
- Newell, A. and Simon, H. A. (۱۹۶۳), "GPS: A Program that Simulates Human Thought". In Feigenbaum, E.A. and Feldman, J. *Computers and Thought*. McGraw-Hill.
- Newell, A. and Simon, H. A. (۱۹۷۶) "Computer Science as Empirical Inquiry: Symbols and Search". *Communications of the ACM*, ۱۹.
- Russell, S.J. and Norvig, P. (۲۰۰۳) *Artificial Intelligence: A Modern Approach* (۲nd ed.). Upper Saddle River, New Jersey: Prentice Hall.
- Penrose, R. (۱۹۸۹) *The Emperor's New Mind: Concerning Computers, Minds, and The Laws of Physics*. Oxford University Press.
- Searle, J. (۱۹۸۰) "Minds, Brains and Programs". *Behavioral and Brain Sciences* ۳ (۳): ۴۱۷-۴۵۷.
- Searle, J. (۱۹۹۲) *The Rediscovery of the the Mind*. Cambridge, Massachusetts: M.I.T. Press.
- Searle, J. (۱۹۹۹) *Mind, language and society*. New York, NY: Basic Books.
- Turing, A. (October ۱۹۵۰) "Computing Machinery and Intelligence". *MindLIX* (۲۳۶): ۴۳۳-۴۶۰.

عنوان درس: مسأله نفس در فلسفه اسلامی و آیات و روایات (۱)

نوع درس: اصلی (نظری)

تعداد واحد: ۲ واحد

کد درس: ۰۱۵

پیشنیاز:

هدف:

سرفصل‌ها:

تعریف و ویژگی‌های نفس (تجرد یا مادیت، جاودانگی یا فناپذیری، ارتباط با بدن) از دیدگاه
فلاسفه اسلامی زیر:

فارابی

ابن سینا

ابن رشد

خواجه نصیر الدین طوسی

منابع:

قرآن کریم

آشتیانی، سید جلال الدین، شرح بر زاد المسافر ملاصدرا، انتشارات امیر کبیر، ۱۳۷۹.

ابراهیم دینانی، غلامحسین، شعاع اندیشه و شهود در فلسفه سهروردی، تهران، انتشارات حکمت، چاپ پنجم، ۱۳۷۹.

ابن رشد، ابو محمد، شرح کتاب النفس ارسطو، و مقاله فی العقل الفعال المفارق بالانسان

ابن سینا، حسین بن علی، الاشارات و التنبيهات، دفتر نشر الکتاب، چاپ دوم، ۱۳۰۴ ه. ق.

ابن سینا، حسین بن علی، برهان شفا، ترجمه مهدی قوام صفری، انتشارات فکر روز، ۱۳۷۳.

الفارابی، ابونصر، *السیاسة المدینه*، چاپ اول، انتشارات الزهراء، ۱۳۶۶ ه. ش.

الفارابی، ابونصر، *آراء اهل المدینه الفاضله*، با مقدمه و تعلیقه دکتر البیر نادر، چاپ دوم، بیروت، انتشارات دارالشرق.

داودی، علیمراد، *عقل در حکمت مشاء*، چاپ اول، ۱۳۴۹ ه. ش، تهران، انتشارات دهخدا

سهروردی، شهاب‌الدین، *مجموعه آثار فارسی شیخ اشراق*، تصحیح: سید حسین نصر، بی جا، انستیتوی پژوهش‌های علمی در ایران، ۱۳۴۸.

سهروردی، شهاب‌الدین، *حکمة الاشراق*، چاپ هائری کرین.

صدرالدین شیرازی، محمد، *الحکمه المتعالیه فی الاسفار الاربعه*، قم، انتشارات مصطفوی.

صدرالدین شیرازی، محمد، *الشواهد الربوبیه*، مترجم دکتر جواد مصلح، انتشارات صدا و سیما، چاپ دوم، ۱۳۷۵.

مدرسی، محمد، *سرگذشت و عقاید فلسفی خواجه نصیرالدین طوسی*، چاپ دوم، ۱۳۷۹.

طوسی، خواجه نصیرالدین، *شرح اشارات*.

علامه مجلسی، بحار الانوار، ج ۴

کلینی، اصول الکافی، ج ۱

شیخ طوسی، الامالی

Corbin, H.; Nasr, H. and Yahya, U. (۱۹۹۳) *History of Islamic Philosophy*. Keagan Paul International.

Fakhry, M. (۲۰۰۲) *Al-Farabi, Founder of Islamic Neoplatonism: His Life, Works, and Influence*, Oxford: Oneworld Publications.

Leaman, O. & Nasr, H. (۲۰۰۱) *History of Islamic Philosophy*. London: Routledge.

Adamson, P. and Taylor, R.C. (۲۰۰۵) *The Cambridge Companion to Arabic Philosophy*. Cambridge: Cambridge University Press.

عنوان درس: مسأله نفس در فلسفه اسلامی و آیات و روایات (۲)

نوع درس: اصلی (نظری)

تعداد واحد: ۲ واحد

کد درس: ۰۱۶

پیشنیاز: ۰۱۵

هدف:

سرفصل‌ها:

تعریف و ویژگی‌های نفس (تجرد یا مادیت، جاودانگی یا فناپذیری، ارتباط با بدن) از دیدگاه فلاسفه اسلامی زیر:

سهروردی

ملاصدرا

منابع:

قرآن کریم

آشتیانی، سید جلال‌الدین، شرح بر زاد المسافر ملاصدرا، انتشارات امیر کبیر، ۱۳۷۹.

ابراهیم دینانی، غلامحسین، شعاع اندیشه و شهود در فلسفه سهروردی، تهران، انتشارات حکمت، چاپ پنجم، ۱۳۷۹.

ابن رشد، ابو محمد، شرح کتاب النفس ارسطو، و مقاله فی العقل الفعال المفارق بالانسان

ابن سینا، حسین بن علی، الاشارات و التنبیها، دفتر نشر الکتاب، چاپ دوم، ۱۳۰۴ ه. ق.

ابن سینا، حسین بن علی، برهان شفا، ترجمه مهدی قوام صفری، انتشارات فکر روز، ۱۳۷۳.

الفارابی، ابونصر، السیاسة المدینه، چاپ اول، انتشارات الزهراء، ۱۳۶۶ ه. ش.

الفارابی، ابونصر، آراء اهل المدینه الفاضله، با مقدمه و تعلیقه دکتر البیر نادر، چاپ دوم، بیروت، انتشارات دارالشرق.

داودی، علیمراد، عقل در حکمت مشاء، چاپ اول، ۱۳۴۹ ه. ش، تهران، انتشارات دهخدا

سهروردی، شهاب‌الدین، مجموعه آثار فارسی شیخ اشراق، تصحیح: سید حسین نصر، بی جا، انستیتوی پژوهش‌های علمی در ایران، ۱۳۴۸.

سهروردی، شهاب‌الدین، حکمة الاشراق، چاپ هانری کرین.

صدرالدین شیرازی، محمد، الحکمه المتعالیه فی الاسفار الاربعه، قم، انتشارات مصطفوی.

صدرالدین شیرازی، محمد، الشواهد الربوبیه، مترجم دکتر جواد مصلح، انتشارات صدا و سیما، چاپ دوم، ۱۳۷۵.

مدرسی، محمد، سرگذشت و عقاید فلسفی خواجه نصیرالدین طوسی، چاپ دوم، ۱۳۷۹.

طوسی، خواجه نصیرالدین، شرح اشارات.

علامه مجلسی، بحار الانوار، ج ۴

کلینی، اصول الکافی، ج ۱

شیخ طوسی، الامالی

Corbin, H.; Nasr, H. and Yahya, U. (۱۹۹۳) *History of Islamic Philosophy*. Keagan Paul International.

Fakhry, M. (۲۰۰۲) *Al-Farabi, Founder of Islamic Neoplatonism: His Life, Works, and Influence*, Oxford: Oneworld Publications.

Leaman, O. & Nasr, H. (۲۰۰۱) *History of Islamic Philosophy*. London: Routledge.

Adamson, P. and Taylor, R.C. (۲۰۰۵) *The Cambridge Companion to Arabic Philosophy*. Cambridge: Cambridge University Press.

عنوان درس: فلسفه ذهن (۱)

نوع درس: اصلی (نظری)

تعداد واحد: ۲ واحد

کد درس: ۰۱۷

هدف:

سرفصل‌ها:

۱. چیستی نفس و ذهن

تعریف نفس و ذهن

اثبات ذهن بر اساس ویژگی‌های خاص آن

تلقی ذات‌گرایانه و غیرذات‌گرایانه

جوهریت و عدم جوهریت

اقسام حالات ذهنی: حسی و غیرحسی

۲. دیدگاه‌ها درباره مسأله ذهن و بدن

دوگان‌انگاری (Dualism)

- دوگان‌انگاری جوهری (Substance Dualism)

○ در تفکر اسلامی

▪ مشاء

▪ وحدت یا کثرت نوعی

▪ تعلق نفس به بدن

▪ حدوث و قدم نفس

▪ جاودانگی نفس

▪ سعادت نفس

یگان‌انگاری

حکمت متعالیه

▪ وحدت یا کثرت نوعی

▪ تعلق نفس به بدن

- حدود و قدم نفس
- جسمانیہ الحدوث و روحانیہ البقاء بودن نفس
- جاودانگی نفس

○ در تفکر غربی

- یونان و قرون وسطی
- دوره جدید
- دوره معاصر

- ویژگی‌ها: دیویدسن؛ سرل؛ چالمرز

مادی‌انگاری (Materialism)

○ اسلامی

- جسم‌گرایی (انکار نفس): سیدمرتضی
- جسم لطیف
- این‌همانی نفس و مغز (Identity Theory)
- عرض‌انگاری نفس

○ غربی (فیزیکیالیسم)

- رفتارگرایی (Behaviorism)
- این‌همانی ذهن و مغز
- کارکردگرایی (Functionalism)

• محاسباتی (Computer Functionalism)

• علی (Causal Theoretical Functionalism)

- تحویل‌گرایی
- غیر تحویل‌گرایی

▪ حذف‌گرایی

- ابزارانگاران
- افراطی

منابع:

فناناپذیری نفس، ترجمه امیر دیوانی

کواپن، شبکه باور، ترجمه امیر دیوانی

ملاصدرا، اسفار ج ۸ و ۹

حسن‌زاده آملی، عیون مسایل نفس

نصری، سفر نفس، تقریرات درس‌های آقای حائری یزدی

دکارت، تاملات، ترجمه احمدی

اسپینوزا، اخلاق، ترجمه جهانگیری

اونامونو، درد جاودانگی، ترجمه خرمشاهی

ابراهیمی دینانی، معاد از دیدگاه زنوزی و آقا علی مدرس

لایب‌نیتس، منادولوژی، ترجمه مهدوی، و ترجمه رشیدیان

ابن سینا، الشفاء و الاشارات والتنبیها

ارسطو، متافیزیک، ترجمه شرف‌الدین خراسانی و ترجمه لطفی

راسل، چرا مسیحی نیستم، ترجمه دستغیب

Braddon-Mitchell, D. and Jackson, F. (۱۹۹۶) *Philosophy of Mind and Cognition*. Oxford: Basil Blackwell.

Chalmers, D. J. (۱۹۹۶) *The Conscious Mind: In Search of a Fundamental Theory*. Oxford: Oxford University Press.

Heil, J. (ed.) (۲۰۰۴) *Philosophy of Mind: A Contemporary Introduction*. London: Routledge.

Kim, J. (۲۰۰۶) *Philosophy of Mind*. Westview Press

Searle, J. (۲۰۰۴) *Mind, A Brief Introduction*. New York: Oxford University Press.

Velmans, M. and Schneider, S. (eds.) *The Blackwell Companion to Consciousness*. Oxford: Blackwell.

عنوان درس: فلسفه ذهن (۲)

نوع درس: اصلی (نظری)

تعداد واحد: ۲ واحد

کد درس: ۰۱۸

پیشنیاز: ۰۱۷

هدف:

سرفصل‌ها:

۱. ذهن‌شناسی قوا

یونان باستان و قرون وسطی

دوره اسلامی

وحدت یا کثرت نفس و قوا

رابطه قوا

خودآگاهی و علم حضوری

فرنولوژی

دوره معاصر (فودور و چامسکی)

۲. ادراک حسی

در تفکر اسلامی: ابن‌سینا و ملاصدرا

در تفکر غربی

داده حسی

قیدگرایی

التفات‌گرایی

۳. آگاهی و کیفیات حسی

اسلامی

کیفیات محسوس

شعور بالذات

غربی

مسأله آگاهی

کیفیات ذهنی مفقود و معکوس

برهان معرفت

استدلال تصویرپذیری

دیدگاه‌ها

دوگانه‌انگار

مادی‌انگاری

بازنمودگرایی

دیدگاه‌های مرتبه بالاتر

پیش‌نویس‌های چندگانه

دیدگاه‌های عصب‌شناسی

۴. محتوای ذهنی

حیث‌التفاتی در تفکر اسلامی

تفکر غربی

غیر حذف‌گرایانه

درون‌گرایی

معناشناسی نقش مفهومی

دیدگاه‌های تجربه‌گرایانه

برون‌گرایی

علی

غایت‌شناختی

عصب‌معناشناختی

حذف‌گرایانه (دنت)

۵. علیت ذهنی

در تفکر اسلامی

ابن‌سینا

ملاصدرا

در تفکر غربی

فلسفه جدید

فلسفه معاصر

۶. این‌همانی شخصی

استمرار روانی

تفکر اسلامی: فیلسوفان

فلسفه غرب

دوره جدید

دوره معاصر

استمرار فیزیکی

تفکر اسلامی: متکلمان

تفکر غربی (معاصر)

۷. مسأله اذهان دیگر

دوره یونان

دوره جدید

دوره معاصر

تقریر مسأله

متافیزیکی

مفهومی

معرفت شناختی

راه حل‌ها

تمثیل

گرایشی (ویتگشتاین)

تبیینی

نظریه نظریه

نظریه مشابهت

۸ اراده آزاد

سازگارگرایی

ناسازگارگرایی

منابع:

فناناپذیری نفس، ترجمه امیر دیوانی

کواچن، شبکه باور، ترجمه امیر دیوانی

ملاصدرا، اسفار ج ۸ و ۹

حسن‌زاده آملی، عیون مسایل نفس

نصری، سفر نفس، تقریرات درس‌های آقای حائری یزدی

دکارت، تاملات، ترجمه احمدی

اسپینوزا، اخلاق، ترجمه جهانگیری

اونامونو، درد جاودانگی، ترجمه خرمشاهی

ابراهیمی دینانی، معاد از دیدگاه زنوزی و آقا علی مدرس

لابینیس، منادولوژی، ترجمه مهدوی، و ترجمه رشیدیان

ابن سینا، الشفاء و الاشارات والتنبیحات

ارسطو، متافیزیک، ترجمه شرفالدین خراسانی و ترجمه لطفی

راسل، چرا مسیحی نیستیم، ترجمه دستغیب

Broad, C.D. (۱۹۲۵) *The Mind and Its Place in Nature*. London: Routledge and Kegan Paul.

Chalmers, D. J. (۱۹۹۶) *The Conscious Mind: In Search of a Fundamental Theory*. Oxford: Oxford University Press.

Güzeldere, G. (eds.) (۱۹۹۷) *The Nature of Consciousness*. MA: MIT Press.

Jacob, P. (۱۹۹۷) *What Minds Can Do*, Cambridge: Cambridge University Press.

Kim, j. (۱۹۹۳) *Supervenience and Mind*, Cambridge University Press.

Kim, J. (۱۹۹۸) *Mind in a Physical World*, MIT Press.

Kim, Jaegwon (۱۹۹۹) "Making Sense of Emergence," *Philosophical Studies*, ۹۵, pp. ۳-۳۶.

Kim, J. (۲۰۰۵) *Physicalism, or Something Near Enough*, Princeton University Press.

McLaughlin, B.P. (۱۹۸۴) "Perception, Causation, and Supervenience," *Midwest Studies in Philosophy* ۹: ۵۶۹-۹۲.

McLaughlin, B.P. ۱۹۸۴. "Event Supervenience and Supervenient Causation," *Southern Journal of Philosophy: Supplementary Volume on the Spindel Conference on Supervenience* ۲۲: ۷۱-۹۱.

McLaughlin, B.P. ۱۹۹۲. "The Rise and Fall of British Emergentism," in Beckermann, et.al., eds., ۴۹-۹۳.

McLaughlin, B.P. ۱۹۹۵. "Varieties of Supervenience," in E. Savellos, and U. Yalcin, eds., ۱۶-۵۹.

McLaughlin, B.P. ۱۹۹۶. "Supervenience," in Borchert, ed., *Encyclopedia of Philosophy Supplement*. Macmillan, ۵۵۸-۵۶۰.

McLaughlin, B.P. ۱۹۹۷a. "Supervenience, Vagueness, and Determination," *Philosophical Perspectives* ۱۱: ۲۰۹-۲۳۰.

McLaughlin, B.P. ۱۹۹۷b. "Emergence and Supervenience," *Intellectica* ۲۵: ۲۵-۴۳.

McLaughlin, B.P. ۱۹۹۹a. "Emergence," in R. A. Wilson, and F. C. Keil, eds., *Encyclopedia of Cognitive Sciences*, ۲۶۷-۶۹.

McLaughlin, B.P. ۲۰۰۱. "Supervenience," in Smith, ed., *Encyclopedia of the Social and Behavioral Sciences*, Elsevier, ۱۱۴۲-۱۱۴۷. Searle, J. (۱۹۸۳) *Intentionality*. Cambridge: Cambridge University Press.

Kane, R. (۱۹۹۵) "Two Kinds of Incompatibilism," in O'Connor (۱۹۹۵), ed., ۱۱۵-۱۵۰.

Kane, R. (۱۹۹۶). *The Significance of Free Will*. New York: Oxford University Press.

Kane, R. ed., (۲۰۰۲). *Oxford Handbook on Free Will*. New York: Oxford University Press.

Kane, R. (۲۰۰۵) *A Contemporary Introduction to Free Will*. New York: Oxford University Press.

Searle, J. (۱۹۸۳) *Intentionality*. Cambridge: Cambridge University Press.

Velmans, M. and Schneider, S. (eds.) *The Blackwell Companion to Consciousness*. Oxford: Blackwell.

عنوان درس: مبانی علوم شناختی

نوع درس: اصل (نظری)

تعداد واحد: ۲ واحد

کد درس: ۰۱۹

پیشنیاز: «فلسفه ذهن ۲»، «فلسفه هوش مصنوعی»، «مقدمه‌ای بر علوم اعصاب» و

دروسی که از سوی گروه به‌عنوان دروس جبرانی (به‌صورت پیشنیاز یا همنیاز)

تعیین می‌شوند.

هدف:

سرفصل‌ها:

مقدمه‌ای بر علوم شناختی

- علوم شناختی چیست؟

مبانی فلسفی

- مسئله ذهن-بدن، آگاهی، ذاتیت (Innateness)

مغز، رایانه، و هوش مصنوعی

- آیا کامپیوترها می‌توانند فکر کنند؟

- آیا مغز مانند کامپیوتر است؟

شناخت و ادراک

- مقدمه‌ای بر علوم اعصاب شناختی

- تحقیقات در خصوص دوپاره مغزی (Split-Brain Research)، آسیب‌های مغزی،

نیمکره‌های مغزی

پردازش‌های حسی (Sensations) و احساسات و ادراکات (Perceptions)

- ادراکات بینایی

- بازنمایی‌ها، توصیفات، پردازش
- شناخت در دوره نوزادی - جهان فیزیکی
- معرفت اولیه
- معرفت نسبت به اشیا و رخدادها فیزیکی
- زبان
- بازنمایی‌های زبانی و شناخت
- کسب توانایی‌های زبانی و پیشرفت آن (یادگیری افعال و خطاها، یادگیری آماری)
- مفاهیم و توانایی مقوله‌بندی کردن
- مفاهیم و مقولات (Categories)
- پیش‌نمونه‌ها (Prototypes) و الگوها (Exemplars)
- استدلال‌آوری و تصمیم‌گیری
- تصمیم‌گیری و داوری تحت شرایط ناقطعیت

منابع:

- Baillargeon, R. (۲۰۰۴) "Infants' physical world". In *Current Directions in Psychological Science*, ۱۳, ۸۹-۹۴.
- Beaumont, J.G. (۱۹۸۸) "Sensation and perception". In Beaumont, G. & Rogers, E.F. (Eds.), *Understanding Neuropsychology* (pp. ۲۶-۶۵). Cambridge, MA: Wiley-Blackwell.
- Beeman, M.J., & Chiarello, C. (۱۹۹۸) "Complementary right- and left-hemisphere language comprehension". In *Current Directions in Psychological Science*, ۷, ۲-۷.
- Bloom, P. (۲۰۰۴) "The duel between body and soul". In *New York Times*, Sept. ۱۰. <http://www.nytimes.com/2004/09/10/opinion/10bloom.html>.
- Chalmers, D.J. (۱۹۹۵) "The puzzle of conscious experience". In *Scientific American*, ۲۷۳, ۸۰-۸۶.
- Churchland, P. (۱۹۸۸) *Matter and Consciousness*. Cambridge, MA: MIT Press.
- Davis, M. (۲۰۰۰) *The Universal Computer: The Road from Leibniz to Turing*. New York, NY: W.W. Norton & Company.

- Dell, G.S. (۱۹۹۰) "Speaking and Misspeaking". In Gleitman, L.R. & Liberman, M. (eds.) *An Invitation to Cognitive Science, Vol. ۱, Language* (pp. ۱۸۳-۲۰۸). Cambridge, MA: MIT Press.
- Descartes, R. (۱۶۴۱) *Meditations on the First Philosophy*.
- Fodor, J.A. (۱۹۶۶) "How to learn to talk: Some simple ways". In Smith, F. & Miller, G. (eds.) *The Genesis of Language: A Psycholinguistic Approach (Proceedings of the Conference on Language Development in Children)* (pp. ۱۰۰-۱۲۲) Cambridge, MA: MIT Press.
- Gazzaniga, M. (۱۹۹۸) "The split brain revisited". In *Scientific American Magazine*, ۲۷۹, ۳۰-۳۹.
- Groopman, J. (۲۰۰۷) "Mental malpractice". In *New York Times*, July ۲. <http://www.nytimes.com/۲۰۰۷/۰۷/۰۷/opinion/۰۷groopman.html>.
- Hume, D. (۱۷۴۸) *An Essay Concerning Human Understanding*. Harvard Classics, Vol. ۲۷, P.F. Collier & Son (۱۹۱۰). <http://^ath.eserver.org/hume-enquiry.html>. Section II: Of the Origin of Ideas
- Jackendoff, R. (۲۰۰۲) *Foundations of Language*. Oxford: Oxford University Press.
- Jusczyk, P. (۲۰۰۰) *The Discovery of Spoken Language*. Cambridge, MA: MIT Press.
- Kandel, E.R., Schwartz, J.H., and Jessell, T.M. (۱۹۹۰) *Essentials of Neural Science and Behavior*. New York, NY: McGraw-Hill.
- Kasparov, G. (۱۹۹۶) "The day that I sensed a new kind of intelligence". In *Time Magazine*, March ۲۰. <http://www.time.com/time/magazine/article/۰,۹۱۷۱,۹۸۴۳۰۰۰۰,۰۰.html>.
- Koffka, K. (۱۹۶۳) *Principles of Gestalt Psychology*. New York, NY: Harcourt, Brace and Company.
- Leibniz, G.W. (۱۷۰۴/۱۷۶۴) *New Essays on Human Understanding, Book I*. Trans. by J. Bennett (۲۰۰۶). <http://www.earlymoderntexts.com/pdfbits/ne۱.pdf>. Book ۱: Innate Notions (pp. ۱۳-۳۲)
- Leslie, A.M. (۲۰۰۱) "Learning: Association or computation? Introduction to a special section". In *Current Directions in Psychological Science*, ۱۰, ۱۲۴-۱۲۷.
- Locke, J. (۱۶۹۰) *An Essay Concerning Human Understanding*. http://oregonstate.edu/instruct/phl۳۰۲/texts/locke/locke۱/Essay_contents.html. Book II: Of Ideas, Chapter ۱: Of Ideas in General

Marcus, G.F., Vijayan, S., Bandi Rao, and Vishton, P.M. (1999) "Rule learning by 4-month-old

Infants". In *Science*, 283, 77-80.

Marr, D.E. (1983) *Vision: A Computational Investigation into the Human Representation and Processing of Visual Information*. San Francisco, CA: W.H. Freeman.

McDermott, D. (1997) "Yes, computers can think". In *The New York Times*, May 14.

<http://query.nytimes.com/gst/fullpage.html?res=9902EEDD1F39F937A20706C0A96190826>.

Medin, D., Ross, B., & Markman, A. (2000) *Cognitive Psychology*. Malden, MA: John Wiley & Sons.

Murphy, G. (2002) *The Big Book of Concepts*. Cambridge, MA: MIT Press.

Nagel, T. (1974) "What is it like to be a bat?" In *The Philosophical Review*, 83, 430-450.

Palmer, S.E. (1999) *Vision Science: Photons to Phenomenology*. Cambridge, MA: MIT Press.

Peña, M., Bonatti, L.L., Nespor, M., & Mehler, J. (2002) "Signal-driven computations in speech

Processing". In *Science*, 298, 704-707.

Penrose, R. (1989) *The Emperor's New Mind: Concerning Computers, Minds, and Laws of Physics*. Oxford: Oxford University Press.

Pinker, S. (1999) *Words and Rules: The Ingredients of Language*. New York, NY: Basic Books.

For a lecture by Pinker on this book, see <http://mitworld.mit.edu/video/143/>.

Plato. (380 B.C.E.). *Meno*. Trans. by B. Jowett (2006). <http://classics.mit.edu/Plato/meno.html>.

Pylyshyn, Z.W. (1999). What's in your mind? (Alternate version: What is cognitive science?) In Lepore, E. and Pylyshyn, Z. (eds.), *What Is Cognitive Science?* (pp. 1-25). Oxford: Blackwell.

Saffran, J.R., Aslin, R.N., and Newport, E.L. (1996) "Statistical learning by 4-month-old infants". In *Science*, 274, 1926-1928.

Searle, J.R. (1980) "Minds, brains, and programs". In *Behavioral and Brain Science*, 3, 417-457.

Searle, J.R. (۱۹۹۰) "Is the brain's mind a computer program?" In *Scientific American*, ۲۶۲, ۲۶-۳۱.

Spelke, E. (۱۹۹۴) "Initial knowledge: Six suggestions". In *Cognition*, ۵۰, ۴۳۱-۴۴۵.

Stillings, N., Weisler, A., Chase, C., Feinstein, M., Garfield, J., & Rissland, E. (۱۹۹۵). *Cognitive*

Science: An Introduction. Cambridge, MA: MIT Press.

Talbot, M. (۲۰۰۶) "The baby lab". In *New Yorker*, Sept. ۴, ۹۰-۱۰۱.

Turing, A.M. (۱۹۵۰) "Computing machinery and intelligence". In *Mind*, ۵۹, ۴۳۳-۴۶۰.

Tversky, A., and Kahneman, D. (۱۹۷۴) "Judgment under uncertainty: Heuristics and biases". *Science*, ۱۸۵, ۱۱۲۴-۱۱۳۱.

Wolfe, J.M., Kluender, K.R., Levi, D.M., Bartoshuk, L.M., & Herz, R.S. (۲۰۰۵) *Sensation and*

Perception. Sunderland, MA: Sinauer Associates Incorporated. *Mind*, ۵۹, ۴۳۳-۴۶۰.

عنوان درس : مقدمه‌ای بر علوم اعصاب

نوع درس: اصل (نظری)

تعداد واحد : ۲ واحد

کد درس: ۰۲۰

پیشنیاز: -----

هدف:

سرفصل‌ها:

- ساختار و کارکرد سیستم عصبی با تمرکز بر عصب‌زیست‌شناسی و آناتومی
- مبانی عصب‌زیست‌شناسی ملکولی: ساختار زیر سلولی، پردازش‌های درون‌سلولی، بیان ژنی (Genetic Expression)، و تکنیک‌های ژنومی با تمرکز بر علوم اعصاب سلولی و ملکولی.
- ساختار و کارکرد غشای زیستی (Biomembrane)، سیگنال‌دهی سلول عصبی: چگونگی دریافت، تلفیق و انتقال اطلاعات توسط سلول عصبی با تمرکز بر علوم اعصاب سیستمی (Systems Neuroscience)
- کارکرد مغز: چگونگی پردازش اطلاعات توسط مغز و ایجاد توانایی‌های چون پردازش‌های حسی، حافظه، و شناخت با تمرکز بر علوم اعصاب شناختی/رفتاری
- اختلالات مغزی: اختلالات عصب‌شناختی، آخرین روش‌های تحقیقات در علوم اعصاب و درمان‌های زیست‌پزشکی (Biomedical) با تمرکز بر علوم اعصاب پزشکی/کلینیکی

منابع:

Kandel, E.; Schwartz, J. and Jessell, T. *Principles of Neural Science*. ۴thed. McGraw-Hill Medical.

Kolb, B. and Whishaw, I. (۲۰۰۶) *An Introduction to Brain and Behavior*. ۲nd ed. NY,

NY: Worth Publishers.

Lodish *et al.* (۲۰۰۸) *Molecular Cell Biology*. ۶th ed. NY, NY: Worth Publishers.

عنوان درس : فلسفه زیست‌شناسی

نوع درس: اختیاری (نظری)

تعداد واحد: ۲ واحد

کد درس: ۰۲۳

پیشنیاز: دروسی که از سوی گروه به‌عنوان دروس جبرانی (به‌صورت پیشنیاز یا هم‌نیاز)

تعیین می‌شوند.

هدف:

سرفصل‌ها:

- نظریه تکامل
- تکامل و طرح (Design)
- ژن خودخواه (Selfish Gene)
- نظریه سیستم‌های توسعه‌ای (Developmental Systems Theory)
- انتخاب گروهی و نوع‌دوستی
- افراد و فرا ارگانیسم‌ها
- تبیین‌های تکاملی و سازگارگرایی (Adaptationism)
- زیست‌شناسی اجتماعی و روان‌شناسی تکاملی
- تکامل فرهنگی و ممیتیک (Memetics)
- حیات مصنوعی

منابع:

Dawkins, R. (۱۹۹۵) *River Out of Eden*. Basic Books.

Dennett, D. (۱۹۹۵) *Darwin's Dangerous Idea*. Simon and Schuster.

Grene, M. and Depew, D. (۲۰۰۴): *The Philosophy of Biology: An Episodic History*, Cambridge University Press.

Hull, D. Ruse, M. (eds). (۱۹۹۸) *Philosophy of Biology*, Oxford University Press.

Keller, E. and Lloyd, L. (eds.) (۱۹۹۲) *Keywords in Evolutionary Biology*. Harvard University Press.

Mayr, E. (۱۹۸۲) *The Growth of Biological Thought: diversity, evolution and inheritance*. Harvard University Press.

Mayr, E. (۱۹۸۸) *Towards a new philosophy of biology: observations of an evolutionist*. Harvard University Press.

Rosenberg, A. (۱۹۸۵) *Structure of Biological Science*. Cambridge University Press.

Sober, E. (۱۹۸۴) *The Nature of Selection*. Cambridge, Mass: MIT Press.

Sober, E. (۲۰۰۰) *Philosophy of Biology*. ۲nd ed. Westview Press.

Sterelny, K. and Griffiths, P.E (۱۹۹۹) *Sex and Death. An Introduction to Philosophy of Biology*. University of Chicago Press.

Witzany, G. (۲۰۱۰) *Biocommunication and Natural Genome Editing*. Springer.

عنوان درس: فلسفه عصب‌شناسی

نوع درس: اختیاری (نظری)

تعداد واحد: ۲ واحد

کد درس: ۰۲۴

پیشنیاز: ----

هدف:

سرفصل‌ها:

- استراتژی‌های تبیینی در علوم اعصاب با تمرکز بر عصب‌شناسی بینایی و زبان
- معرفت‌شناسی ابزارهای تحقیق در علوم اعصاب
- رابطه بین تحقیقات در علوم اعصاب و رشته‌های سطح بالاتر نظیر روانشناسی
- نقش بازنمایی‌ها (Representations) در نظریه‌های علوم اعصاب شناختی
- تحقیقات در علوم اعصاب و رابطه آن با حل مسئله آگاهی پدیداری

منابع:

Bechtel, W. (۱۹۸۸) *Philosophy of science: An overview for cognitive science*. Hillsdale, NJ: Erlbaum.

Bechtel, W., Mandik, P., Mundale, J., and Stufflebeam, R. S. (eds.) (۲۰۰۱) *Philosophy and the Neurosciences: A Reader*. Oxford: Blackwell.

Churchland, P.S. (۲۰۰۲) *Brain-Wise: Studies in Neurophilosophy*. The MIT Press.

Churchland, P.S. (۱۹۸۹) *Neurophilosophy: Toward a Unified Science of the Mind-Brain*. The MIT Press.

Clark, Andy (۲۰۰۰) *Mindware: An Introduction to the Philosophy of Cognitive Science*. Oxford University Press.

Northoff, G. (۲۰۰۴) *Philosophy of the Brain: The brain problem*. John Benjamins.

Walter, H. (۲۰۰۷) *Neurophilosophy of Free Will: From Libertarian Illusions to a Concept of Natural Autonomy*. The MIT Press.

عنوان درس : تکامل و شناخت

نوع درس: اختیاری (نظری)

تعداد واحد: ۲ واحد

کد درس: ۰۲۵

پیشنیاز: «فلسفه ذهن ۲» و «مقدمه‌ای بر علوم اعصاب» و دروسی که از سوی گروه

به‌عنوان دروس جبرانی (به‌صورت پیشنیاز یا همنیاز) تعیین می‌شوند.

هدف:

سرفصل‌ها:

- مسئله ذهن - بدن، محیط و وراثت
- انتخاب طبیعی چگونه عمل می‌کند
- زندگی شکارچیان نخستین، قلمرو ویژه (Domain Specificity)، به‌کارگیری مسائل سازگاری برای تولید نظریه‌های شناختی: شناخت مکانی
- به‌کارگیری مسائل سازگاری برای تولید نظریه‌های شناختی: سازگاری‌های شناختی به‌منظور تبادلات اجتماعی
- روانشناسی ائتلافی (Coalitional Psychology)
- تبیین بازتولید جنسی
- همسرگزینی
- خویشاوندی و پدری و مادری، خواهری و برادری، احساسات و عواطف: رویکردی مبتنی بر سازگاری
- روانشناسی تکاملی و فرهنگ

منابع:

Barkow, J., Cosmides, L. & Tooby, J. (eds.) (1992) *The Adapted Mind: Evolutionary psychology and the generation of culture*. NY: Oxford University Press.

Buss, D. M. (1990) Evolutionary psychology: A new paradigm for psychological science. *Psychological Inquiry*, 7, 1-30.

Cosmides, L. and Tooby, J. (1999) *What is Evolutionary Psychology? Explaining the New Science of the Mind*. Weidenfeld & Nicolson (UK); Yale University Press

Dawkins, R. (1989) *The Selfish Gene* (2nd ed.) Richard NY: Oxford University Press.

Durrant, R. & Ellis, B.J. (2003) Evolutionary Psychology. In M. Gallagher & R.J. Nelson (Eds.), *Comprehensive Handbook of Psychology, Volume Three: Biological Psychology* (pp. 1-33). New York: Wiley & Sons.

Kennair, L. E. O. (2002) "Evolutionary psychology: An emerging integrative perspective within the science and practice of psychology". In *Human Nature Review* (2): 14-31.

Pinker, S. (1997) *How the Mind Works*. NY: Norton.

Tooby, J. & Cosmides, L. (2000) Conceptual foundations of evolutionary psychology. In D. M. Buss (Ed.), *The Handbook of Evolutionary Psychology* (pp. 0-37). Hoboken, NJ: Wiley.

عنوان درس : همبسته‌های عصبی آگاهی

نوع درس: اختیاری (نظری)

تعداد واحد: ۲ واحد

کد درس: ۰۲۶

پیشنیاز: «فلسفه ذهن ۲»، «مقدمه‌ای بر علوم اعصاب» و دروسی که از سوی گروه

به‌عنوان دروس جبرانی (به‌صورت پیشنیاز یا همنیاز) تعیین می‌شوند.

هدف:

سرفصل‌ها:

- موضوعات بنیادی و مسائل مفهومی
- نامزدهای همبسته‌های عصبی آگاهی (۱): دینامیک بازنمایاننده
- نامزدهای همبسته‌های عصبی آگاهی (۲): بینایی
- نامزدهای همبسته‌های عصبی آگاهی (۳): آگاهی، بیهوشی، و مجموعه گیرنده‌های ان. ام. دی. ای. (NMDA Receptors Complex)

منابع:

Baars B.J. (۱۹۸۸) A cognitive theory of consciousness. New York, NY: Cambridge University Press.

Gazzaniga, M.S. (۱۹۹۶) *The Cognitive Neurosciences*. (۳rd ed.) Cambridge: MIT Press.

Koch, Christof (۲۰۰۴) *The quest for consciousness: a neurobiological approach*. Englewood, US-CO: Roberts & Company Publishers.

Metzinger, T. (۲۰۰۰) (ed.) *Neural Correlates of Consciousness: Empirical and Conceptual Questions*. MIT Press.

Milner A.D. and Goodale M.A. (۱۹۹۵) *The Visual Brain in Action*. Oxford: Oxford University Press.

Noë, A. and Thompson, E. (۲۰۰۴) "Are there neural correlates of consciousness?" In *Journal of Consciousness Studies* 11, ۳-۲۸.

Squire, L. R. (۲۰۰۸) *Fundamental neuroscience*. Academic Press.

Velmans, M. and Schneider, S. (eds.) *The Blackwell Companion to Consciousness*. Oxford: Blackwell.

عنوان درس: فلسفه و تاریخ فیزیک (با تأکید بر مکانیک کوانتومی)

نوع درس: اختیاری (نظری)

تعداد واحد: ۲ واحد

کد درس: ۰۲۷

پیشنیاز: دروسی که از سوی گروه به عنوان دروس جبرانی (به صورت پیشنیاز یا هم‌نیاز)

تعیین می‌شوند.

هدف:

سرفصل‌ها:

- مناقشه لاینیتز-کلارک در خصوص ماهیت فضا و زمان
- از نیوتن تا ارنست ماخ (Ernst Mach) و نسبیت عام انیشتین
- فلسفه زمان: آیا زمان واقعی است؟
- ترمودینامیک و مسئله جهت زمان
- دیدگاه کانت در مورد فضا و زمان
- کانت و توماس کوهن (Thomas Kuhn): میراث کانت برای فیزیک قرن بیستم و انقلاب علمی از مکانیک نیوتنی تا نظریه نسبیت انیشتین
- واقعیت فیزیکی: نیلز بور (Niels Bohr) و تعبیر کپنهاگی مکانیک کوانتومی
- مناقشه بر سر واقعیت فیزیکی: آزمایش فکر انیشتین-پودولسکی-روزن (EPR) در مقابل بور
- قضیه بل (Bell Theorem): معیاری نظری برای قضاوت بین انیشتین و بور
- آزمایش اسپه (Aspect's Experiment): تأیید دیدگاه بور
- دیوید بوهم (David Bohm): ارائه تعبیر متعین ناموضعی

منابع:

- Albert, D. Z. (۱۹۹۲) *Quantum Mechanics and Experience*. Harvard University Press.
- Albert, D. Z. (۲۰۰۰) *Time and Chance*. Harvard University Press.
- Baggott, J. (۲۰۰۴) *Beyond Measure: Modern Physics, Philosophy, and the Meaning of Quantum Theory*. New York: Oxford University Press
- Butterfield, J. (ed.) (۱۹۹۹) *The Arguments of Time*. Oxford University Press.
- Cushing, J. T. and McMullin, E. (eds.) (۱۹۸۹) *Philosophical Consequences of Quantum Theory: Reflections on Bell's theorem*. University of Notre Dame Press.
- Cushing, J. T. (۱۹۹۸) *Philosophical Concepts in Physics*, Cambridge: Cambridge University Press.
- Friedman, M. (۱۹۸۳) *Foundations of Space-Time Theories: Relativistic physics and Philosophy of Science*. Princeton University Press.
- Heisenberg, W. (۱۹۵۸) *Physics and Philosophy*. New York: Harper and Row.
- Hughes, R.I.G. (۱۹۸۹) *The Structure and Interpretation of Quantum Mechanics*. Harvard University Press.
- Kosso, P. (۱۹۹۸) *Appearance and reality*. Oxford University Press.
- Lange, M. (۲۰۰۲) *An Introduction to Philosophy of Physics*. Oxford: Blackwell.
- Rae, A.I.M. (۲۰۰۴) *Quantum physics: illusion or reality?* Cambridge: Cambridge University Press.
- Sklar, L. (۱۹۷۴) *Space, time and spacetime*. Berkeley: University of California Press.
- Sklar, L. (۱۹۹۲) *Philosophy of Physics*. Boulder: Westview Press.
- Squires, E. (۱۹۹۰) *Conscious Mind in the Physical World*. Bristol: Adam Hilger.
- Torretti, R. (۱۹۹۹) *The Philosophy of Physics*. Cambridge: Cambridge University Press.

عنوان درس: ذهن از منظر نظریه‌های پیچیدگی و آشوب

نوع درس: اختیاری (نظری)

تعداد واحد: ۲ واحد

کد درس: ۰۲۸

پیشنیاز: «فلسفه ذهن ۲»، «فلسفه و تاریخ فیزیک»، (در صورت موافقت گروه) «فلسفه

زیست‌شناسی» یا «تکامل و شناخت» و دروسی که از سوی گروه به‌عنوان

دروس جبرانی (به‌صورت پیشنیاز یا همنیاز) تعیین می‌شوند.

هدف:

سرفصل‌ها:

- مقدمه‌ای بر نظریه‌های پیچیدگی و آشوب
- از تفکر خطی تا تفکر غیر خطی
- سیستم‌های پیچیده و تکامل ماده
- سیستم‌های پیچیده و تکامل حیات
- سیستم‌های پیچیده و تکامل ذهن- بدن
- سیستم‌های پیچیده و تکامل توانایی محاسبه
- سیستم‌های پیچیده و تکامل حیات و هوش مصنوعی
- سیستم‌های پیچیده و تکامل اقتصاد
- سیستم‌های پیچیده و تکامل فرهنگ و جامعه

منابع:

Bertuglia C. S., Vaio F. (۲۰۰۵) *Nonlinearity, Chaos and Complexity: The Dynamics of Natural and Social Systems*. Oxford: Oxford University Press.

Churchland, C. and Churchland, P. (۱۹۸۹) *A Neurocomputational Perspective: The Nature of Mind and the Structure of Science*. Cambridge, Mass./London: MIT Press.

- Eccles, J.C. (۱۹۵۳) *The Neurophysiological Basis of Mind*. Oxford: Clarendon Press.
- Eccles, J.C. (۱۹۸۲) (ed.) *Mind and Brain*. Washington D.C.: Paragon.
- Freeman, W.J., and Vitiello, G. (۲۰۰۶) "Nonlinear brain dynamics as macroscopic manifestation of underlying many-body field dynamics". In *Physics of Life Reviews* ۳(۲), ۹۳-۱۱۸.
- Jibu, M., and Yasue, K. (۱۹۹۵) *Quantum Brain Dynamics and Consciousness*. Amsterdam: Benjamins.
- Kaneko, K., and Tsuda, I. (۲۰۰۰) *Chaos and Beyond*. Berlin: Springer.
- Kuhn, A., Aertsen, A., and Rotter, S. (۲۰۰۴) "Neuronal integration of synaptic input in the fluctuation-driven regime". In *Journal of Neuroscience* ۲۴, ۲۳۴۵-۲۳۵۶.
- Mainzer, K. (۲۰۰۷) *Thinking in Complexity: the Computational Dynamics of Matter, Mind, and Mankind*. ۵th ed. Springer.
- Minsky, M. (۱۹۸۵) *The Society of Mind*. New York: Simon & Schuster.
- Penrose, R. (۱۹۸۹) *The Emperor's New Mind*. Oxford: Oxford University Press.
- Stuart, C.I.J., Takahashi, Y., and Umezawa, H. (۱۹۷۹) "Mixed system brain dynamics: neural memory as a macroscopic ordered state". In *Foundations of Physics* ۹, ۳۰۱-۳۲۷.
- Vitiello, G. (۲۰۰۲). "Dissipative quantum brain dynamics". In *No Matter, Never Mind*, ed. by K. Yasue, M. Jibu, and T. Della Senta, Benjamins, Amsterdam, pp. ۴۳-۶۱.

عنوان درس: روی‌کردهای کوانتومی به ذهن

نوع درس: اختیاری (نظری)

تعداد واحد: ۲ واحد

کد درس: ۰۲۹

پیشنیاز: «فلسفه ذهن ۲»، «مقدمه‌ای بر علوم اعصاب» و «فلسفه و تاریخ فیزیک» و

دروسی که از سوی گروه به‌عنوان دروس جبرانی (به‌صورت پیشنیاز یا همنیاز)

تعیین می‌شوند.

هدف:

سرفصل‌ها:

پیشینه فلسفی و پیش‌فرض‌ها

سطوح نوروفیزیولوژیک توصیف

- تجمع نورونی

- نورون‌های منفرد و سیناپس‌ها

- ریزلوله‌ها (Microtubuli)

دیدگاه‌های مختلف:

- استپ (Stapp): فروکاهش‌های حالت کوانتومی و کنش‌های آگاهانه

- از اومه‌زاوا (Umezawa) تا ویتیللو (Vitiello): نظریه میدان کوانتومی در خصوص

حالت‌های ذهن-بدن

- بک (Beck) و اکلس (Eccles): مکانیک کوانتومی در شکاف سیناپسی

- پن‌روز (Penrose) و همروف (Hameroff): گرانش کوانتومی و ریزلوله‌ها

ذهن و بدن از دیدگاه نظریه دو جنبه‌ای

منابع:

- Atmanspacher, H. (۲۰۰۶) "Quantum Approaches to Consciousness". In Zalta, E. N. *Stanford Encyclopedia of Philosophy*. Available at: <http://plato.stanford.edu/entries/qt-consciousness/>
- Atmanspacher, H., Römer, H., and Walach, H. (۲۰۰۲) "Weak quantum theory: Complementarity and entanglement in physics and beyond". In *Foundations of Physics* ۳۲, ۳۷۹-۴۰۶.
- Beck, F., and Eccles, J. (۱۹۹۲) "Quantum aspects of brain activity and the role of consciousness." In *Proceedings of the National Academy of Sciences of the USA* ۸۹, ۱۱۳۵۷-۱۱۳۶۱.
- Beck, F. (۲۰۰۱). "Quantum brain dynamics and consciousness". In *The Physical Nature of Consciousness*, ed. by P. van Loocke, Benjamins, Amsterdam, pp. ۸۲-۱۱۶.
- Bohm, D. (۱۹۹۰). "A new theory of the relationship of mind and matter". In *Philosophical Psychology* ۲, ۲۷۱-۲۸۶.
- Bohm, D., and Hiley, B.J. (۱۹۹۳) *The Undivided Universe*. London: Routledge.
- Butterfield, J. (۱۹۹۸) "Quantum curiosities of psychophysics". In *Consciousness and Human Identity*, ed. by J. Cornwell, Oxford University Press, Oxford, pp. ۱۲۲-۱۵۷.
- d'Espagnat, B. (۱۹۹۹) "Concepts of reality". In *On Quanta, Mind, and Matter*, ed. by H. Atmanspacher, U. Müller-Herold, and A. Amann, Kluwer, Dordrecht, pp. ۲۴۹-۲۷۰.
- Feigl H. (۱۹۶۷) *The 'Mental' and the 'Physical'*. Minneapolis: University of Minnesota Press.
- Flohr, H. (۲۰۰۰) "NMDA receptor-mediated computational processes and phenomenal consciousness". In *Neural Correlates of Consciousness. Empirical and Conceptual Questions*, ed. by T. Metzinger, MIT Press, Cambridge, pp. ۲۴۵-۲۵۸.
- Freeman, W.J., and Vitiello, G. (۲۰۰۶) "Nonlinear brain dynamics as macroscopic manifestation of underlying many-body field dynamics". In *Physics of Life Reviews* ۳(۲), ۹۳-۱۱۸.
- Hagan, S., Hameroff, S.R., and Tuszynski, J.A. (۲۰۰۲) "Quantum computation in brain microtubules: decoherence and biological feasibility". In *Phys. Rev. E* ۶۵, ۰۶۱۹۰۱-۱ to ۱۱.

- Hameroff, S.R., and Penrose, R. (۱۹۹۶). "Conscious events as orchestrated spacetime selections". In *Journal of Consciousness Studies* ۷(۱), ۳۶-۵۳.
- Heisenberg, W. (۱۹۵۸) *Physics and Philosophy*. New York: Harper and Row.
- Hepp, K. (۱۹۹۹) "Toward the demolition of a computational quantum brain". In *Quantum Future*, ed. by P. Blanchard and A. Jadczyk, Springer, Berlin, pp. ۹۲-۱۰۴.
- Jammer, M. (۱۹۷۴) *The Philosophy of Quantum Mechanics*. New York: Wiley.
- Jibu, M., and Yasuc, K. (۱۹۹۵) *Quantum Brain Dynamics and Consciousness*. Amsterdam: Benjamins.
- Jung, C.G., and Pauli, W. (۱۹۵۵) *The Interpretation of Nature and the Psyche*. New York: Pantheon. Translated by P. Silz. German original *Naturerklärung und Psyche*. Rascher, Zürich, ۱۹۵۲.
- Kaneko, K., and Tsuda, I. (۲۰۰۰) *Chaos and Beyond*. Berlin: Springer.
- Kim, J. (۱۹۹۸) *Mind in a Physical World*. Cambridge Ma: MIT Press.
- Kuhn, A., Aertsen, A., and Rotter, S. (۲۰۰۴) "Neuronal integration of synaptic input in the fluctuation-driven regime". In *Journal of Neuroscience* ۲۴, ۲۳۴۵-۲۳۵۶.
- Meier, C.A., ed. (۲۰۰۱) *Atom and Archetype: The Pauli/Jung Letters ۱۹۳۲-۱۹۵۸*. Princeton University Press, Princeton. Translated by D. Roscoe. German original *Wolfgang Pauli und C.G. Jung: ein Briefwechsel*. Springer, Berlin, ۱۹۹۲.
- Neumann, J. von (۱۹۵۵) *Mathematical Foundations of Quantum Mechanics*. Princeton: Princeton University Press.
- Noë, A. and Thompson, E. (۲۰۰۴) "Are there neural correlates of consciousness? In *Journal of Consciousness Studies* ۱۱, ۲-۲۸".
- Papascit, C. and Pochon, N. and Tabony, J. (۲۰۰۰) "Microtubule self-organization is gravity-dependent". *Proceedings of the National Academy of Sciences of the USA* ۹۷, ۸۳۶۴-۸۳۶۸.
- Penrose, R. (۱۹۸۹) *The Emperor's New Mind*. Oxford University Press, Oxford.
- Penrose, R. (۱۹۹۴) *Shadows of the Mind*. Oxford University Press, Oxford.
- Pessa, E., and Vitic"llo, G". (۲۰۰۳) "Quantum noise, entanglement and chaos in the quantum field theory of mind/brain states". In *Mind and Matter* ۱, ۵۹-۷۹.
- Popper, K.R. and Eccles, J.C. (۱۹۷۷) *The Self and Its Brain*. Berlin: Springer.
- Pribram, K. (۱۹۷۱) *Languages of the Brain*. Englewood Cliffs: Prentice-Hall.
- Ricciardi, L.M. and Umezawa, H. (۱۹۶۷). "Brain and physics of many-body problems". In *Kybernetik* ۴, ۴۴-۴۸.

- Schwartz, J.M., Stapp, H.P., and Beauregard, M. (۲۰۰۵) "Quantum theory in neuroscience and psychology: a neurophysical model of mind/brain interaction". In *Philosophical Transactions of the Royal Society B* ۳۶۰, ۱۳۰۹-۱۳۲۷.
- Squires, E. (۱۹۹۰) *Conscious Mind in the Physical World*. Bristol: Adam Hilger.
- Stapp, H.P. (۱۹۹۳) "A quantum theory of the mind-brain interface". In *Mind, Matter, and Quantum Mechanics*. Berlin: Springer, pp. ۱۴۵-۱۷۲.
- Stapp, H.P. (۱۹۹۹) "Attention, intention, and will in quantum physics". In *Journal of Consciousness Studies* ۷(۸/۹), ۱۴۳-۱۶۴.
- Stuart, C.I.J., Takahashi, Y., and Umezawa, H. (۱۹۷۸) "On the stability and non-local properties of memory". *Journal of Theoretical Biology* ۷۱, ۶۰۵-۶۱۸.
- Stuart, C.I.J., Takahashi, Y., and Umezawa, H. (۱۹۷۹) "Mixed system brain dynamics: neural memory as a macroscopic ordered state". In *Foundations of Physics* ۹, ۳۰۱-۳۲۷.
- Tegmark, M. (۲۰۰۰) "Importance of quantum decoherence in brain processes". In *Physical Review E* ۶۱, ۴۱۹۴-۴۲۰۶.
- Velmans, M. (۲۰۰۲) "How could conscious experiences affect brains?" In *Journal of Consciousness Studies* ۹(۱۱), ۳-۲۹. Commentaries to this article by various authors and Velman's response in the same issue, pp. ۳۰-۹۵. See also *Journal of Consciousness Studies* ۱۰(۱۲), ۲۴-۶۱ (۲۰۰۳), for the continuation of the debate.
- Vitiello, G. (۱۹۹۵) "Dissipation and memory capacity in the quantum brain model". In *International Journal of Modern Physics B* ۹, ۹۷۳-۹۸۹.
- Vitiello, G. (۲۰۰۱) *My Double Unveiled*. Benjamins, Amsterdam.
- Vitiello, G. (۲۰۰۲) "Dissipative quantum brain dynamics". In *No Matter, Never Mind*, ed. by K. Yasue, M. Jibu, and T. Della Senta, Benjamins, Amsterdam, pp. ۴۳-۶۱.
- Wheeler, J.A. (۱۹۹۴) "It from bit". In *At Home in the Universe*, American Institute of Physics, Woodbury, pp. ۲۹۵-۳۱۱, references pp. ۱۲۷-۱۳۳.
- Whitehead, A.N. (۱۹۷۸) *Process and Reality*. Free Press, New York.
- Wigner, E.P. (۱۹۶۷) "Remarks on the mind-body question". In *Symmetries and Reflections*, Indiana University Press, Bloomington, pp. ۱۷۱-۱۸۴.
- Wigner, E.P. (۱۹۷۷) "Physics and its relation to human knowledge". *Hellenike Anthropolitike Heaireia*, Athens, pp. ۲۸۳-۲۹۴. Reprinted in Wigner's *Collected Works Vol. VI*, edited by J. Mehra, Springer, Berlin, ۱۹۹۵, pp. ۵۸۴-۵۹۳.

عنوان درس: ذهن از منظر نظریه‌های اطلاعاتی

نوع درس: اختیاری (نظری)

تعداد واحد: ۲ واحد

کد درس: ۰۳۰

پیشنیاز: «فلسفه ذهن ۲»، «فلسفه و تاریخ فیزیک» و دروسی که از سوی گروه به‌عنوان

دروس جبرانی (به‌صورت پیشنیاز یا هم‌نیاز) تعیین می‌شوند.

هدف:

سرفصل‌ها:

آشنایی با مبانی نشانه‌شناسی (Semiotics) از منظر پیرس (Peirce)

تعبیر موریس (Morris) از نشانه‌شناسی پیرس و تقسیم‌بندی آن به سه گروه: نحوی، معنایی، و

عملگرا

مقدمه‌ای بر فلسفه اطلاعات

- مفهوم نحوی اطلاعات

- مفهوم معنایی اطلاعات

- مفهوم عملگرایی اطلاعات

اطلاعات و فیزیک

اطلاعات و تکامل

اطلاعات و فرآیندها و حالات ذهنی: دیدگاه‌ها

- رودرر (Roederer)

- کوپرز (Küppers)

- بوهم (Bohm)

- درسکی (Dretske)

منابع:

Bohm, D. (۱۹۹۰) "A new theory of the relationship of mind and matter". In *Philosophical Psychology* ۲, pp. ۲۷۱-۲۸۶.

Chalmers, D. J. (۱۹۹۶) *The Conscious Mind: In Search of a Fundamental Theory*. Oxford: Oxford University Press.

Dretske, F. (۱۹۸۱) *Knowledge and the Flow of Information*. Cambridge, Mass.: MIT Press.

Floridi, L. (۱۹۹۹) *Philosophy and Computing: An Introduction*. London, New York: Routledge.

Floridi, L. (۲۰۰۴) "Outline of a Theory of Strongly Semantic Information." In *Minds and Machines* ۱۴(۲), pp. ۱۹۷-۲۲۲.

Floridi, L. (۲۰۰۵) "Semantic Conceptions of Information." In Zalta, E. N. *Online Stanford Encyclopedia of Philosophy*. Available at: <http://plato.stanford.edu/entries/information-semantic>

Floridi, L. (۲۰۰۵) "Is Information Meaningful Data?" In *Philosophy and Phenomenological Research* ۷۰(۲), pp. ۳۵۱-۳۷۰.

Küppers, B. O. (۱۹۹۰) *Information and the Origin of Life*. Cambridge, Mass.: The MIT Press.

Morris C. W. (۱۹۳۸) "Foundations of the Theory of Signs." In Neurath, O. *et al.* (eds) *International Encyclopedia of Unified Science I* (۲nd ed.) Chicago: University of Chicago Press, pp. ۷۸-۱۳۷.

Peirce, C.S. (۱۹۰۲), "Logic, Considered as Semeiotic." Manuscript L۷۵.

Roederer, Juan G. (۲۰۰۳) "On the Concept of Information and Its Role in Nature." In *Entropy* ۵, pp. ۳-۳۳

Roederer, J.G. (۲۰۰۵) *Information and Its Role in Nature*. Berlin Heidelberg: Springer-Verlag.

Shannon, C. E., and Weaver, W. (۱۹۴۹) *The Mathematical Theory of Communication* (twelfth printing ۱۹۷۱). Urbana, IL: University of Illinois Press.

عنوان درس: فلسفه دین

نوع درس: اختیاری (نظری)

تعداد واحد: ۲ واحد

کد درس: ۰۳۱

پیشنیاز: دروسی که از سوی گروه به عنوان دروس جبرانی (به صورت پیشنیاز یا همنیاز)

تعیین می شوند.

هدف: جمع بندی و مقایسه بین نگرش اسلامی و نگرش غربی - مسیحی (کاتولیک و پروتستان) در خصوص کلیه مسائل فلسفه دین

سرفصل‌ها:

۱. مقایسه بین تعاریف دین غربی و تعاریف دین براساس سنت اسلامی
۲. مقایسه بین تلقی غربی از صفات خداوند و نگرش اسلامی در این باره (علم، عشق، خلقت، قدرت، حیات، سرمدیت، تشخیص، کمال،
۳. آفرینش انسان به صورت انگاره از خداوند یا خلیفه او، عدل، حکمت، ...)
۴. تفاوت‌ها و مشابهت‌های نگرش غربی درباره وحی و انکشاف الهی با نگرش اسلامی
۵. تفاوت‌های متون مقدس و فرق نگرش‌های هرمنوتیکی به قرآن و اناجیل
۶. مقایسه بین نگرش اسلامی به رابطه دین و سیاست و نگرش غربی و مسائلی همچون سکولاریزم، دموکراسی، آزادی، حکومت و...
۷. کارکردهای دین در اسلام و مسیحیت
۸. مقایسه بین براهین اثبات وجود خدا در سنت اسلامی و سنت غربی
۹. تعارض‌ها و تعاضدهای علم و دین در فرهنگ غربی و فرهنگ اسلامی
۱۰. مقایسه بین نگرش اسلامی و نگرش غربی به مسأله فتنان‌پذیری نفس و معاد

۱۱. رابطه بین دین و اخلاق در سنت غربی و سنت اسلامی
۱۲. تعارض عقل و ایمان (دین) در اسلام و مسیحیت
۱۳. مقایسه بین نگرش‌های معرفت‌شناسانه به دین در اسلام و مسیحیت
۱۴. مقایسه بین نگرش اسلامی به کثرت‌گرایی دینی و نگرش مسیحی به آن
۱۵. مقایسه بین معجزه در اسلام و مسیحیت

(مقدمه‌ای در خصوص فلسفه دین)

۱. براهین له وجود خداوند
  - براهین کیهان‌شناختی
  - براهین غایت‌شناختی
  - براهین هستی‌شناختی
  - براهین مبتنی بر تجربه دینی
۲. صفات خداوند
  - زمان و جاودانگی
  - علم مطلق خداوند و آزادی انسان
  - قدرت مطلق خداوند
۳. مسئله شر
۴. تکثر دینی
۵. عقل و ایمان

منابع:

- واعظی، در آمدی بر هرمنوتیک
 مجتهد شبستری، هرمنوتیک کتاب و سنت
 نصری، راز متن
 علی زمانی، زبان دین
 قائمی‌نیا، وحی و افعال گفتاری
 آیر، زبان، حقیقت و منطق، ترجمه بزرگمهر
 کوزنزهوی، حلقه انتقادی، ترجمه مراد فرهادپور

بابک احمدی، ساختار و تأویل متن
 بابک احمدی، هرمنوتیک مدرن
 لاریجانی، فلسفه تحلیلی ضرورت و دلالت
 استیس، دین و نگرش نوین، ترجمه جلیلی
 سروش، مدارا و مدیریت
 بازرگان، خدا و آخرت هدف بعثت انبیاء
 سروش، دین فره‌تر از ایدئولوژی
 علامه طباطبایی، المیزان
 علامه طباطبایی، بررسی‌های اسلامی
 استاد مطهری، مجموعه آثار
 استاد مطهری، اسلام و مقتضیات زمان

Gadamer H., Truth and Method

Gadamer H., Philosophical Hermeneutic

Heidegger M., Being and Time

Stiver D.R., The Philosophy of Religious Language

Schliermacher, On Religion

Mitchel B. (ed). The Philosophy of Religion

Hick, J., Faith and Knowledge

Peterson M., Reason and Religious Belief

Philips D.Z., The Concept of Prayer

Davies, B. (۲۰۰۴) *An introduction to the philosophy of religion*. ۳th ed. Oxford: Oxford Univ. Press.

Evans, C.S. (۱۹۸۵) *Philosophy of Religion: Thinking about Faith*. InterVarsity Press.

Hildebrand, A. (۱۹۷۰) *Introduction to a Philosophy of Religion*. Chicago: Franciscan Herald Press.

Mann, W.E. (ed.) (۲۰۰۵) *The Blackwell guide to the philosophy of religion*, Oxford: Blackwell. (Blackwell philosophy guides ; ۱۷)

Murray, M.J and Rea, M.C. (۲۰۰۸) *An introduction to the philosophy of religion*. Cambridge: Cambridge University Press (Cambridge introductions to philosophy).

Pojman, Louis P. (ed.) (۲۰۰۳) *Philosophy of Religion: An Anthology*. Fourth Edition. Belmont, CA: Wadsworth.

Tilghman, B.R. (۱۹۹۴) *An introduction to the philosophy of religion*. Oxford: Blackwell.

Yandell, K.E. (۱۹۹۹) *Philosophy of religion: a contemporary introduction*. London: Routledge (Routledge contemporary introductions to philosophy).

عنوان درس: دین از منظر علوم شناختی

نوع درس: اختیاری (نظری)

تعداد واحد: ۲ واحد

کد درس: ۰۳۲

پیشنیاز: «فلسفه دین» یا «متافیزیک»، «مبانی علوم شناختی» و دروسی که از سوی گروه

به‌عنوان دروس جبرانی (به‌صورت پیشنیاز یا هم‌نیاز) تعیین می‌شوند.

هدف:

ارتباط علوم شناختی و روانشناسی تکاملی با تجربیات و باورهای دینی

- بررسی دیدگاه اعتقاد به خدا به مثابه میل ذاتی طبیعی برخاسته از تاریخ تکاملی انسان و

فرآورده جانبی ویژگی انتخاب‌شده

دیدگاه‌های اخیر در علوم شناختی در خصوص مسائل مطرح در فلسفه دین ادیان ابراهیمی

- مسئله شر

- مسئله تکثر ادیان

- اعتقاد به جاودانگی روح و زندگی پس از مرگ

- نقاط اشتراک و افتراق ادیان ابراهیمی در صورت‌بندی مسائل بالا و راه‌حلهایی که پیش

می‌نهند

- بررسی یکسان بودن تبیین‌های علوم شناختی برای تمام ادیان ابراهیمی

بررسی اشتراکات فرهنگ انسانی، تا آنجا که به اعمال دینی و رفتار اخلاقی مربوط می‌شود، با

جهان زیستی حیوانات

بررسی ارتباط تحقیقات علوم اعصاب در خصوص تجربه‌های غیر عادی بشری با تجربه‌های

دینی

بررسی امکان قرار گرفتن تبیین طبیعی رفتار اخلاقی انسان در سطوح زیرین تبیین‌های مبتنی بر

دین در خصوص اخلاق

Atran, S., & Norenzayan, A. (۲۰۰۴) "Religion's evolutionary landscape: Counterintuition, commitment, compassion, communion". In *Behavioral and Brain Sciences*, ۲۷, ۷۱۳-۷۷۰.

Barrett, J.L. (۲۰۰۷) "Cognitive Science of Religion: What Is It and Why Is It?" In *Religion Compass*, vol ۱.

Barrett, J.L. (۲۰۰۰) "Exploring the Natural Foundations of Religion". In *Trends in Cognitive Sciences*, vol. ۴ pp ۲۹-۳۴.

Barrett, J.L. (۲۰۰۴) *Why Would Anyone Believe in God?* CA: AltaMira Press.

Barrett, J.L. and Lanman, J. A. (۲۰۰۸) "The Science of Religious Beliefs." In *Religion* ۳۸, ۱۰۹-۱۲۴.

Boyer, P. (۱۹۹۴) *The Naturalness of Religious Ideas*. University of California Press.

Boyer, P. (۲۰۰۱) *Religion Explained: The Evolutionary Origins of Religious Thought*. Basic Books.

Boyer, P. (۲۰۰۳) "Religious Thought and Behavior as By-Products of Brain Functions". In *Trends in Cognitive Sciences*, vol ۷, pp ۱۱۹-۲۴.

Boyer, P and Liénard, P. "Why ritualized behavior? Precaution Systems and action parsing in developmental, pathological and cultural rituals ." *Behavioral and Brain Sciences*. ۲۹: ۵۹۵-۶۵۰.

Cohen, E. *The Mind Possessed. The Cognition of Spirit Possession in the Afro-Brazilian Religious Tradition* Oxford University Press, ۲۰۰۷.

Geertz, Armin W. (۲۰۰۴). "Cognitive Approaches to the Study of Religion," in P. Antes, A.W. Geertz, R.R. Warne (Eds.) *New Approaches to the Study of Religion. Volume ۲: Textual, Comparative, Sociological, and Cognitive Approaches*. Berlin: Walter de Gruyter, pp. ۳۴۷-۳۹۹.

Geertz, Armin W. (۲۰۰۸). "From Apes to Devils and Angels: Comparing Scenarios on the Evolution of Religion," in J. Bulbulia et al. (Eds.) *The Evolution of Religion: Studies, Theories, & Critiques*. Santa Margarita: Collins Foundation Press, pp. ۴۳-۴۹.

Guthrie, S. E. (۱۹۹۳). *Faces in the Clouds: A new theory of religion*. New York: Oxford University Press.

Knight, N., Sousa, P., Barrett, J. L., & Atran, S. (۲۰۰۴) "Children's attributions of beliefs to humans and God". In *Cognitive Science* ۲۸(۱): ۱۱۷-۱۲۶.

Lawson, E. T. "Toward a Cognitive Science of Religion". In *Numen*, ۴۷(۳): ۳۳۸-۳۴۹(۱۲).

Lawson, E. T. "Religious Thought". In *Encyclopedia of Cognitive Science*, vol ۳ (A۶۰۷).

Lawson, E. T. and McCauley, RN. (۱۹۹۰) *Rethinking Religion: Connecting Cognition and Culture*. Cambridge University Press.

Legare, C. and Gelman, S. (۲۰۰۸) "Bewitchment, Biology, or Both: The Co-existence of Natural and Supernatural Explanatory Frameworks Across Development". In *Cognitive Science*, ۳۲(۴): ۶۰۷-۶۴۲.

Light, T. and Wilson, B. (۲۰۰۴) (eds). *Religion as a Human Capacity: A Festschrift in Honor of E. Thomas Lawson*. Brill.

McCauley, R.N. (۲۰۰۰) "The Naturalness of Religion and the Unnaturalness of Science". In *Explanation and Cognition* (Keil and Wilson eds), pp ۶۱-۸۰. MIT Press.

McCauley, RN and Lawson, E. T. (۲۰۰۲) *Bringing Ritual to Mind: Psychological Foundations of Cultural Forms*. Cambridge University Press.

McCorkle Jr., William W. (۲۰۰۰) *Ritualizing the Disposal of the Deceased: From Corpse to Concept*. Peter Lang.

Norenzayan, A., Atran, S., Faulkner, J., & Schaller, M. (۲۰۰۶) "Memory and mystery: The cultural selection of minimally counterintuitive narratives". In *Cognitive Science*, ۳۰, ۵۳۱-۵۵۳.

Nuckolls, C. (۲۰۰۶) "Boring Rituals." In *Journal of Ritual Studies*.

Pyytiäinen, I. (۲۰۰۱) *How Religion Works: Towards a New Cognitive Science of Religion*. Brill.

Slone, DJ. (۲۰۰۴) *Theological Incorrectness: Why Religious People Believe What They Shouldn't*. Oxford University Press.

Slone, DJ (ed). (۲۰۰۶) *Religion and Cognition: A Reader*. Equinox Press.

Sorensen, J. (۲۰۰۶) *A Cognitive Theory of Magic*. CA: AltaMira Press.

Sperber, D. (۱۹۷۰) *Rethinking Symbolism*. Cambridge University Press.

Sperber, D. (۱۹۹۶) *Explaining Culture*. Blackwell Publishers.

Sperber, D. (۱۹۷۰) *Rethinking Symbolism*. Cambridge: Cambridge University Press.

Tremlin, T. (۲۰۰۶) *Minds and Gods: The Cognitive Foundations of Religion*. Oxford University Press.

۲۰۰۶.

Whitehouse, H. (۲۰۰۰) *Arguments and Icons: Divergent modes of religiosity*. Oxford: Oxford University Press.

Whitehouse, H. (۲۰۰۴) *Modes of Religiosity: a Cognitive Theory of Religious Transmission*. Walnut Creek, CA: AltaMira Press.

Whitehouse, H. (۲۰۰۵) *Mind and Religion: Psychological and Cognitive Foundations of Religion*. Walnut Creek, CA: AltaMira Press.

عنوان درس: ذهن و زبان

نوع درس: اختیاری (نظری)

تعداد واحد: ۲ واحد

کد درس: ۰۳۳

پیشنیاز: «فلسفه ذهن ۲»، «مبانی علوم شناختی»، «مقدمه‌ای بر علوم اعصاب» و دروسی

که از سوی گروه به‌عنوان دروس جبرانی (به‌صورت پیشنیاز یا همنیاز) تعیین می‌شوند.

هدف:

سرفصل‌ها:

مقدمه‌ای بر مطالعات مربوط به ذهن و زبان

رویکردهای معاصر به رابطه بین ذهن و زبان

زبان در حیوانات

زبان در کودکان

زبان و آگاهی

تکامل زبان

زبان و مغز

زبان و علوم شناختی

زبان و فلسفه ذهن

منابع:

- Allen, C. and M. D. Hauser (۱۹۹۱) "Concept attribution in nonhuman animals: theoretical and methodological problems in ascribing complex mental processes." *Philosophy of Science* ۵۸, ۲۲۱-۲۴۰. (Repr. in *Readings in Animal Cognition*, ed. Marc Bekoff and Dale Jamieson, pp. ۴۷-۶۲, Cambridge, MA: MIT Press (۱۹۹۶).
- Allen, C. & Bekoff, M. (۱۹۹۷) *Species of Mind*. Cambridge, MA: MIT Press.
- Allen, C. (۲۰۰۶) "Transitive inference in animals: reasoning or conditioned associations?" In S. Hurley and M. Nudds (eds.), *Rational Animals?* pp. ۱۷۵-۱۸۵. Oxford: Oxford University Press.
- Bekoff, M., Allen, C., & Burghardt, G. (eds.) (۲۰۰۲) *The Cognitive Animal*. Cambridge, MA: MIT Press.
- Bermúdez, J. L. (۲۰۰۳) *Thinking without Words*. Oxford: Oxford University Press.
- Chalmers, D. J. (۱۹۹۶) *The Conscious Mind: In Search of a Fundamental Theory*. Oxford: Oxford University Press.
- Davidson, D. (۲۰۰۱) "The emergence of thought." In Davidson D. (ed.), *Subjective, Intersubjective, Objective*, pp. ۱۲۳-۱۳۴. Oxford: Oxford University Press.
- Davidson, D. (۲۰۰۴) "What thought requires." In Davidson D. (ed.), *Problems of Rationality*. Oxford: Oxford University Press.
- Fodor, J. (۱۹۷۵) *The Language of Thought*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Fodor, J. A. (۱۹۹۰) *A Theory of Content and other Essays*. Cambridge, MA: MIT Press.
- Fodor, J. A. (۱۹۹۸) *Concepts: Where Cognitive Science Went Wrong*. Oxford Cognitive Science Series. Oxford: Clarendon Press.
- Gennaro, R. J. (ed.) (۲۰۰۷) *The Interplay between Consciousness and Concepts*. Imprint Academic
- Hurford, J. R. (۲۰۰۷) *The Origins of Meaning: Language in the Light of Evolution*. Oxford: Oxford University Press.
- Küppers, B. O. (۱۹۹۰) *Information and the Origin of Life*. Cambridge, Mass.: The MIT Press.
- Margolis, E. & Laurence, S. (۱۹۹۹), *Concepts: Core Readings* (Cambridge, MA: MIT Press).
- Murphy, G. (۲۰۰۲) *The Big Book of Concepts*. Cambridge, MA: MIT Press.
- Peacocke, C. (۱۹۹۲) *A Study of Concepts*. Cambridge, MA: MIT Press.

۱۳

Prinz, J. (۲۰۰۲) *Furnishing the Mind: Concepts and Their Perceptual Basis*.
Cambridge, MA:MIT Press.

Roederer, J. G. (۲۰۰۵) *Information and Its Role in Nature*. Berlin, Heidelberg:
Springer-Verlag.

عنوان درس : علوم اعصاب شناختی

نوع درس: اختیاریصل (نظری)

تعداد واحد: ۲ واحد

کد درس: ۰۳۴

پیشنیاز: «فلسفه ذهن ۲»، «مبانی علوم شناختی»، «مقدمه‌ای بر علوم اعصاب» و دروسی

که از سوی گروه به‌عنوان دروس جبرانی (به‌صورت پیشنیاز یا هم‌نیاز) تعیین

می‌شوند.

هدف:

سرفصل‌ها:

مقدمه‌ای در خصوص مغز و مطالعات مربوط به آن

- مبانی سلولی شناخت و نوروفیزیولوژی

- آناتومی مغز از دید ماکروسکوپی

- روش‌ها در علوم اعصاب شناختی

چگونه جهان را کدگذاری می‌کنیم

- ادراک (۱): بینایی اولیه

- ادراک (۲): دو نوع پردازش در جریان بینایی: تشخیص و کنش

- تشخیص اشیا

- تشخیص چهره

- توجه (Attention)

چگونه جهان را به یاد می‌آوریم

- حافظه فعال (Working Memory)

- حافظه رویدادی (Episodic Memory)

- حافظه معنایی (Semantic Memory)

- حافظه ضمنی (Implicit Memory)

چگونه در جهان کنش می‌کنیم

- زبان

- کنش‌ها و کنترل حرکتی

- کارکردهای اجرایی و لب‌پیشانی

فرآیندهای اجتماعی و آگاهی: چگونه با دیگران تعامل می‌کنیم

- احساسات و عواطف (Emotions)

- تفاوت نیمکره‌های مغزی

- آگاهی

- پیرمغزی

منابع:

Adolphs, R., Tranel, D., & Damasio, A. R. (۱۹۹۸) "The human amygdala in social judgment". In *Nature*, ۳۹۳, ۴۷۰-۴۷۴.

Baker, S. C., Rogers, R. D., Owen, A. M., Frith, C. D., Dolan, R. J., Frackowiak, R. S. J., & Robbins, T. W. (۱۹۹۶) "Neural systems engaged by planning: A PET study of the Tower of London task". In *Neuropsychologia*, ۳۴:۵۱۵.

Bechara, A., Damasio, H., Tranel, D., & Damasio, A. R. (۱۹۹۷) "Deciding advantageously before knowing the advantageous strategy". In *Science*, ۲۷۵, ۱۲۹۳-۱۲۹۴.

Brooks, D. J. (۱۹۹۷). "Evidence for lateral premotor and parietal overactivity in Parkinson's disease during sequential and bimanual movements. A PET study". In *Brain*, ۱۲۰, ۹۶۳-۹۷۶.

Buckner, R. L., Koutstaal, W., Schacter, D. L., Wagner, A. D., & Rosen, B. R. (۱۹۹۸) "Functional-Anatomic study of episodic retrieval using fMRI: I. Retrieval effort versus retrieval success". In *Neuroimage*, ۷, ۱۵۱-۱۶۲.

Buckner, R. L. (۱۹۹۸) "Building memories: remembering and forgetting of verbal experiences as predicted by brain activity". In *Science*, ۲۸۱, ۱۱۸۸-۱۱۹۱.

- Cabeza, R. et al. (۱۹۹۷) "Age-related differences in neural activity during memory encoding and retrieval: A positron emission tomography study". In *The Journal of Neuroscience*, ۱۷(۱), ۳۹۱-۴۰۰.
- Coltheart, M. (۲۰۰۱) "Assumptions and methods in cognitive neuropsychology". In Brenda Rapp (Ed.), *The Handbook of Cognitive Neuropsychology: What Deficits Reveal About the Human Mind*. (pp.۳-۲۱).
- Croner, L.J., & Albright, T. D. (۱۹۹۹) "Seeing the big picture: Integration of image cues in the primate visual system". In *Neuron*, ۲۴, ۷۷۷-۷۸۹.
- Dehaene, S. et al. (۱۹۹۸) "Imaging unconscious semantic priming". In *Nature*, ۳۹۰, ۵۹۷-۶۰۰.
- Crick, F.C., & Koch, C. (۱۹۹۸) "Consciousness and neuroscience". In *Cerebral Cortex*, ۸, ۹۷-۱۰۷.
- D'Esposito, M., Zarahn, E., & Aguirre, G. K. (۱۹۹۹) "Event-related functional MRI: Implications for cognitive psychology". In *Psychological Bulletin*, ۱۲۵(۱), ۱۰۵-۱۶۴.
- Dolan, R. J., & Fletcher, P. F. (۱۹۹۹) "Encoding and retrieval in human medial temporal lobes: An empirical investigation using functional magnetic resonance imaging". In *Hippocampus*, ۹, ۲۰-۳۴.
- Gabrieli, J. (۱۹۹۸) "Cognitive neuroscience of human memory". In *Annual Review of Psychology*, ۴۹, ۸۷-۱۱۰.
- Gan, W. B., Gruntzender, J., Wong, W. T., Wong, R. O., & Lichtman, J. W. (۲۰۰۰) "Multicolor "DiOlistic" labeling of the nervous system using lipophilic dye combinations". In *Neuron*, ۲۷(۲), ۲۱۹-۲۲۰.
- Gao, J. H., Parsons, L. M., & Fox, P. T. (۱۹۹۶). "Cerebellum implicated in sensory acquisition and discrimination rather than motor control". In *Science*, ۲۷۲:۵۴۰.
- Gazzaniga, M.S. (۲۰۰۰) "Cerebral specialization and interhemispheric communication". In *Brain*, ۱۲۳, ۱۲۹۳-۱۳۲۶.
- Gazzaniga, M. S., Ivry, R. B. & Mangun, G. R. (۲۰۰۲) *Cognitive Neuroscience: The Biology of the Mind*. (۲nd ed.) New York: W. W. Norton & Company, Inc.
- Glisky, E. L., Polster, M. R., Routhieaux, B. C. (۱۹۹۵) "Double dissociation between item and source memory". In *Neuropsychology*, ۹(۲), ۲۲۹-۲۳۰.
- Goodale, M. A. & Milner, A. D. (۱۹۹۲) "Separate visual pathways for perception and action". In *Trends in Neurosciences*, ۱۵(۱), ۲۰-۲۵.
- Gould, E., & Gross, C. G. (۲۰۰۲) "Neurogenesis in adult mammals: some progress and problems". In *The Journal of Neuroscience*, ۲۲, ۶۱۹-۶۲۳.

- Grafton, S. T., Hazeltine, E., Ivry, R. (1990) "Functional mapping of sequence learning in normal humans". In *Journal of Cognitive Neuroscience*, 1(2), 247-261.
- Henson R., Shallice, T., & Dolan, R. (2000) "Neuroimaging evidence for dissociable forms of repetition priming". In *Science*, 287, 1279-1282.
- Iacoboni, M., Woods, R. P., Brass, M., Bekkering, H., Mazziotta, J. C., Rizzolatti, G. (1999) "Cortical mechanisms of human imitation". In *Science*, 286(5414), 2026-2028.
- LeDoux, J. E., Wilson, D. H., & Gazzaniga, M. S. (1977) "A divided mind: Observations on the conscious properties of the separated hemispheres". In *Annals of Neurology*, 1, 217-221.
- LeDoux, J. E. (1990) "Emotion: Clues from the brain". *Annual Review of Psychology*, 41:209-235.
- Livingstone, M., & Hubel, D. (1984) "Segregation of form, color, movement, and depth: anatomy, physiology, and perception". In *Science*, 224, 720-724.
- Logothetis, N. K., & Sheinberg, D. L. (1996) "Visual object recognition". In *Annual Review of Neuroscience*, 19, 577-621.
- Martin, A., & Chao, L. L. (2001) "Semantic memory and the brain: structure and processes". In *Current Opinion in Neurobiology*, 11(2), 194-201.
- Milner, Squire, & Zola-Morgan, (1968) "Cognitive neuroscience of the study of memory". In *Neuron*, 20, 445-460.
- Phelps, E. A., O'Connor, K. J., Gatenby, J. C., Gore, J. C., & Davis, M. (2001) "Activation of the human amygdala to a cognitive representation of fear". In *Nature Neuroscience*, 4, 437-441.
- Postle, Berger, and D'Esposito (1999) "Functional neuroanatomical double dissociation of mnemonic and executive control processes contributing to working memory performance". In *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 96, 12909-12914.
- Reuter-Lorenz, P. A. (2002) "New visions of the aging mind and brain". In *Trends in Cognitive Sciences*, 7(9), 394-400.
- Rypma, B., Prabhakaran, V., Desmond, J. E., Gabrieli, J. D. E. (2001) "Age differences in prefrontal cortical activity in working memory". In *Psychology & Aging*, 16(2), 271-284.
- Saffran, E. M. & Schwartz, F. F. (1994) "Of cabbages and things: Semantic memory from a neuropsychological perspective". In Umiltà, C. & Moscovitch, M., editors, *Attention and Performance XV*, pages 507-526. MIT Press, Cambridge, MA.; Moore & Prize (1999).

Samuel, M., Ceballos-Baumann, A. O., Blin, J., Uema, T., Boecker, H., Passingham, R. E., & Brooks, D. J. (1997) "Evidence for lateral premotor and parietal overactivity in Parkinson's disease during sequential and bimanual movements. A PET study". In *Brain*, 120, 963-976.

Savoy, R. L. (2001) "History and future directions of human brain mapping and functional neuroimaging". In *Acta Psychologica*, 107, 9-42.

Shors, T. J., Miesceges, G., Beylin, A., Zhao, M., Rydel, T., & Gould, E. (2001) "Neurogenesis in the adult is involved in the formation of trace Memories". In *Nature*, 410, 372-376.

Smith, E. E., & Jonides, J. (1998) "Neuroimaging analyses of human working memory". In *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 95, 12061-12068.

Tulving, E., Kapur, S, Craik, F. I. M., Moscovitch, M., & Houle, S. (1994) "Hemispheric encoding/retrieval asymmetry in episodic memory: Positron emission tomography findings". In *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 91, 2016-2020.

Ungerleider, L. G. & Haxby, J. V. (1994) "'What' and 'where' in the human Brain". In *Current Opinion in Neurobiology*, 4, 157-160.

Vallar, G. (1998) "Spatial hemineglect in humans". In *Trends in Cognitive Sciences*, 2, 87-97.

Wagner, A.D., Schacter, D. L., Rotte, M., Koutstaal, W., Maril, A., Dale, A. M., Rosen, B. R., &

Wojciulik, E., Kanwisher, N., & Driver, J. (1998). "Covert visual attention modulates face-specific activity in the human fusiform gyrus: fMRI study". In *Journal of Neurophysiology*, 79, 1074-1078.

عنوان درس: مدل‌های محاسباتی شناخت

نوع درس: اختیاری (نظری)

تعداد واحد: ۲ واحد

کد درس: ۰۳۵

پیشنیاز: «فلسفه ذهن ۲»، «فلسفه هوش مصنوعی»، «مبانی علوم شناختی»، «مقدمه‌ای بر

علوم اعصاب»، «علوم اعصاب شناختی» و دروسی که از سوی گروه به‌عنوان

دروس جبرانی (به‌صورت پیشنیاز یا هم‌نیاز) تعیین می‌شوند.

هدف:

سرفصل‌ها:

مدل‌های ریاضی سلول‌های عصبی: ساختار، فعالیت، انعطاف‌پذیری

کد عصبی: ساز و کار، کارکرد و همبسته‌های رفتاری

نگاشت توپوگرافیک در برابر نگاشت شناختی در رشد مغز

مدل‌های شبکه عصبی: طرح ساختار، دینامیک، و قواعد یادگیری

جذب‌کننده‌ها (Attractors)، شبکه‌های جذب‌کننده پیوسته و مغز

نگاشت شناختی معنایی و نمودگاری حافظه رویدادی (Semantic cognitive mapping

and episodic memory indexing)

بازنمایی‌های شناختی سطوح بالاتر (Higher-order) در مغز

منابع:

Trappenberg, T. P. (۲۰۰۲) *Fundamentals of Computational Neuroscience*. Oxford University Press.

Dayan, P., and Abbott, L. F. (۲۰۰۵) *Theoretical Neuroscience: Computational and Mathematical Modeling of Neural Systems*. MIT Press.

O'Reilly, R. C., and Munakata, Y. (۲۰۰۰) *Computational Explorations in Cognitive Neuroscience*. MIT Press.

عنوان درس: رویکردهای شناختی به آگاهی

نوع درس: اختیاری (نظری)

تعداد واحد: ۲ واحد

کد درس: ۰۳۶

پیشنیاز: «فلسفه ذهن ۲»، «مبانی علوم شناختی»، «مقدمه‌ای بر علوم اعصاب»، «علوم

اعصاب شناختی» و دروسی که از سوی گروه به‌عنوان دروس جبرانی

(به‌صورت پیشنیاز یا هم‌نیاز) تعیین می‌شوند.

هدف:

سرفصل‌ها:

فضای کاری کلی برنارد بارز (Bernard Baars)

نظریه سطح میانی جکنداف (Jackendoff)

نظریات تفکر مرتبه بالاتر

Inner- sense theory -

Actualist higher- order thought theory -

Dispositionalist higher- order thought theory -

نظریه یکپارچه‌سازی اطلاعات تونونی (Tononi)

نظریه پیش‌نویس‌های چندگانه دنت (Dennett)

منابع:

Baars, B.J., Banks, W.P. and Newman, J.B. (۲۰۰۳) *Essential Sources in the Scientific Study of Consciousness*. Cambridge, MA: MIT Press.

Jackendoff, R. (۱۹۸۷) *Consciousness and the Computational Mind*. Cambridge, MA: MIT Press.

Güzeldere, G. (eds.) (۱۹۹۷) *The Nature of Consciousness*. MA: MIT Press.

Velmans, M. and Schneider, S. (eds.) *The Blackwell Companion to Consciousness*. Oxford: Blackwell.

